

خلاصه درس و ۱۰۰ سوال متوسط نهایی

ریز طبقه بندی شده ریاضی ۳ تجربی

د ب ی ر ل د ذ ا ن
د د ح د ۹ ۸

استاد محمدیان

((فصل اول : تابع))

درس ۱ : توابع چند جمله‌ای ، توابع صعودی و نزولی

توابع چند جمله‌ای

اگر n یک عدد صحیح نامنفی و $a_0, a_1, a_2, \dots, a_n$ اعداد حقیقی باشند که $a_n \neq 0$ ، در این صورت تابع زیر را یک تابع چندجمله‌ای از درجه‌ی n می‌نامند.

$$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + a_{n-2} x^{n-2} + \dots + a_1 x^1 + a_0$$

برای مثال تابع زیر تابع چندجمله‌ای هستند.

الف) تابع ثابت

$$f(x) = C$$

تابع چندجمله‌ای از درجه صفر

ب) تابع خطی

$$f(x) = ax + b$$

تابع چندجمله‌ای از درجه یک

ج) تابع درجه ۲ (سهمی)

$$f(x) = ax^2 + bx + c$$

تابع چندجمله‌ای از درجه دو

د) تابع زیر نیز یک تابع چندجمله‌ای از درجه ۳ است.

$$f(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$$

تابع چندجمله‌ای از درجه سه

درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.

تابع $y = 2x^5 - 4x^3 + \sqrt{7}x$ یک تابع چندجمله‌ای نیست.

۱

در جای خالی عبارت ریاضی مناسب قرار دهد.

در بازه‌ی $(1, 0)$ ، نمودار تابع $y = x^3$ نمودار تابع $y = x$ قرار دارد.

۲

درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.

دامنه‌ی تابع چندجمله‌ای برابر R است.

۳

۴	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.	
۵	تابع $y = \sqrt{2}x^3 - \frac{3}{4}$ یک چند جمله‌ای از درجه ۳ است.	
۵	در جاهای خالی عبارت ریاضی مناسب را انتخاب کنید.	

تابع یکنوا

تابع $f(x) = y$ را روی دامنه اش **صعودی** گویند، هرگاه :

$$x_1 < x_2 \rightarrow f(x_1) \leq f(x_2)$$

تابع $f(x) = y$ را روی دامنه اش **صعودی اکید** (اکیداً صعودی) گویند، هرگاه :

$$x_1 < x_2 \rightarrow f(x_1) < f(x_2)$$

تابع $f(x) = y$ را روی دامنه اش **نزولی** گویند، هرگاه :

$$x_1 < x_2 \rightarrow f(x_1) \geq f(x_2)$$

تابع $f(x) = y$ را روی دامنه اش **نزولی اکید** (اکیداً نزولی) گویند، هرگاه :

$$x_1 < x_2 \rightarrow f(x_1) > f(x_2)$$

تابع $f(x) = y$ را روی دامنه اش **ثابت** گویند، هرگاه :

$$x_1 < x_2 \rightarrow f(x_1) = f(x_2)$$

توجه :

۱ : هر تابع صعودی اکید یا نزولی اکید را **اکیداً یکنوا** می‌نامند.

۲ : اگر تابعی صعودی یا نزولی باشد، را **یکنوا** می‌نامند.

۳ : طبق تعریف تابع ثابت هم صعودی و هم نزولی است یعنی **یکنوا** است ولی **اکیداً یکنوا** نیست.

۴ : برای تعیین صعودی یا نزولی یا ثابت بودن تابع به کمک نمودار آن، نمودار را از چپ به راست نگاه کنید.

۵ : به طور مشابه، صعودی یا نزولی بودن تابع را می‌توان در یک فاصله مانند $I \subseteq D$ تعریف نمود.

۱	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.	
۲	تابع ثابت در یک بازه، هم صعودی و هم نزولی محسوب می‌شود.	
۲	در جای خالی گزینه‌ی مناسب داخل پرانتز را انتخاب کنید.	
۳	تابع $y = (x+1)^3$ در دامنه‌ی تعریف خود (صعودی، نزولی) است.	
۳	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.	

۵ نمره	۷۰ نمره	در جای خالی عبارت مناسب بنویسید. تابع $ x = x^3$ در بازه $[a, -\infty)$ نزولی است. حداقل مقدار a برابر است.	۴
۵ نمره	۷۰ نمره	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. تابع $f(x) = -x^3 + 2$ در دامنه‌ی تعریفش صعودی است.	۵
۵ نمره	۷۰ نمره	در جای خالی عبارت ریاضی مناسب قرار دهید. تابعی که در یک بازه، هم صعودی و هم نزولی محسوب می‌شود، تابع نامیده می‌شود.	۶
۵ نمره	۷۰ نمره	درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید. تابع ثابت در یک بازه هم صعودی و هم نزولی است.	۷
۵ نمره	۷۰ نمره	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. تابع $ x = f(x)$ در دامنه‌اش صعودی است.	۸
۵ نمره	۷۰ نمره	در جای خالی عبارات مناسب قرار دهید. تابعی که در یک بازه، هم صعودی و هم نزولی تعریف می‌شود، تابع گفته می‌شود.	۹
۵ نمره	۷۰ نمره	در جای خالی عبارت مناسب قرار دهید. تابع اکیداً یکنواه، همواره هستند.	۱۰
۵ نمره	۷۰ نمره	درستی یا نادرستی گزاره‌ی زیر را مشخص کنید. تابع با ضابطه‌ی $\sqrt{x} = f(x)$ در دامنه‌اش اکیداً نزولی است.	۱۱

درس ۲ : ترکیب توابع

هرگاه g و f دو تابع باشند، ترکیب تابع g در f که به صورت fog نمایش داده می‌شود را به صورت زیر تعریف می‌کنند.

$$(fog)(x) = f(g(x))$$

دامنه‌ی تابع مرکب fog با توجه به نمودار فوق به شکل زیر مشخص می‌شود.

$$D_{fog} = \{x \in D_g \mid g(x) \in D_f\}$$

۵ نمره	۷۰ نمره	جای خالی را کامل کنید. تابع $(1+2x)^3 - 5x + 1$ ترکیب دو تابع $f(x) = \sqrt{x}$ و $g(x) = ...$ است.	۱
-----------	------------	--	---

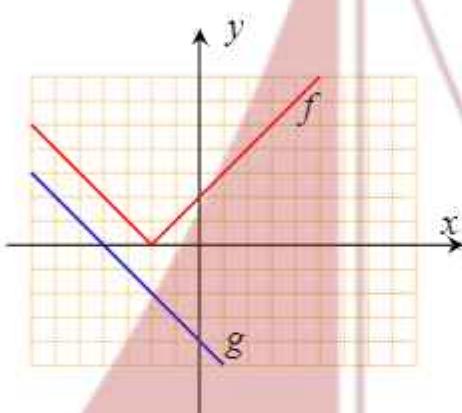
۲۴۲۰ نمره	دی ۹۷	توابع $f(x) = \frac{x+3}{2x}$ و $g(x) = 3x - 1$ را در نظر بگیرید. دامنه‌ی تابع fog را با استفاده از تعریف به دست آورید.	۲
۱ نمره	فرداد ۹۸	دو تابع $f(x) = \frac{1}{x^2 - 1}$ و $g(x) = \sqrt{x-4}$ را در نظر بگیرید. دامنه‌ی تابع gof را با استفاده از تعریف به دست آورید.	۳
۲۵۲۰ نمره	شهربورانی	اگر $f(x) = \sqrt{x-1}$ و $g(x) = 2x^3 - 1$ باشد. دامنه‌ی تابع $(fog)(x)$ را با استفاده از تعریف به دست آورید.	۴
۱ نمره	دی ۹۸	اگر $f(x) = x^5 - 5$ و $g(x) = \sqrt{x+6}$ باشد. دامنه‌ی تابع fog را به کمک تعریف بدست آورید.	۵
۱ نمره	فرداد ۹۹	اگر $f(x) = 3x - 4$ و $g(x) = 3x^2 - 6x + 14$ باشد، خاطره‌ی تابع $(gof)(x)$ را به دست آورید.	۶
۲ نمره	فرداد ۹۹	اگر $f(x) = \sqrt{4 - 2x}$ و $g(x) = x^2 + 2x - 1$ باشد. الف: دامنه‌ی تابع gof را با استفاده از تعریف به دست آورید. ب: مقدار $\frac{f(g(2))}{g(2)}$ تعیین کنید.	۷
۲۵۲۰ نمره	فرداد ۹۹ خ	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. اگر $f(x) = \sqrt{x}$ و $g(x) = \sin x$ باشند، آنگاه $(gof)(x) = \sqrt{\sin x}$ خواهد بود.	۸
۲۵۲۰ نمره	فرداد ۹۹ خ	در جای خالی عبارت مناسب قرار دهید. اگر $f(7) = 5$ و $g(4) = 7$ باشد، آنگاه $(fog)(4) = \dots$	۹
۲۵۲۰ نمره	فرداد ۹۹ خ	اگر $f(x) = x^5 - 5$ و $g(x) = \sqrt{x+6}$ باشد، دامنه‌ی تابع fog را به دست آورید.	۱۰
۱ نمره	فرداد ۹۹ خ	اگر $f(x) = 3x - 4$ و $g(x) = 3x^2 - 6x + 14$ باشد، خاطره‌ی تابع $(fog)(x)$ را بدست آورید.	۱۱

۱۲	اگر $f(x) = \sqrt{x-1}$ و $g(x) = 2x^2 - 1$ باشد. الف: دامنهٔ تابع fog را با استفاده از تعریف به دست آورید. ب: ضابطهٔ تابع fog را بتوانید. با توجه به نمودارهای توابع f و g به سوالات زیر پاسخ دهید.	۹۹ شنبه ۱۰ شهریور	۲ نهمه
۱۳		۹۹ شنبه ۱۰ شهریور	۶/۵ نهمه
۱۴	الف: مقدار $(fog)(-1)$ را محاسبه کنید. ب: اگر $t = 1 - 2x$ آنگاه مقدار t را به دست آورید. ب: با محدود کردن دامنهٔ f ، بازه‌ای را مشخص کنید که تابع f یک به یک شود.	۱۰ شنبه ۱۷ فروردین	۲۵ نهمه
۱۵	با توجه به جدول زیر، مقادیر خواسته شده را به دست آورید. الف $(gof)(1)$ ب $(fo(f+g))(0)$	۱۰ شنبه ۱۷ فروردین	۶/۵ نهمه
۱۶	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. اگر $5 = f(7)$ و $7 = g(4)$ ، آنگاه $5 = (fog)(4)$	۱۰ شنبه ۲۴ فروردین	۵ نهمه

الف : با توجه به نمودار توابع f و g ، مقادیر زیر را در صورت وجود به دست آورید.

$$(gof)(-1) \quad \text{و} \quad (g^{-1}of^{-1})(2)$$

ب : نمودار تابع $y = f(x - 2)$ را رسم کنید.

تبدیلات

برای تابع $y = f(x)$ و با فرض مثبت بودن عدد k به شکل زیر بیان می‌شود.

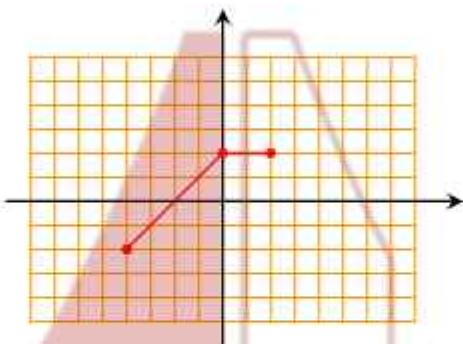
	نتیجه	نحوه تبدیل	تابع جدید
مطیع	نمودار به اندازه‌ی k واحد بالا می‌رود.	به عرض نقاط k واحد اضافه می‌شود.	$y = f(x) + k$
	نمودار به اندازه‌ی k واحد پائین می‌رود.	از عرض نقاط k واحد کم می‌شود.	$y = f(x) - k$
	اگر $0 < k < 1$ نمودار در جهت عمودی منقبض می‌شود. اگر $k > 1$ نمودار در جهت عمودی منبسط می‌شود.	عرض نقاط k در ضرب می‌شود.	$y = kf(x)$
لجباز	نمودار به اندازه‌ی k واحد به عقب می‌رود.	از طول نقاط k واحد کم می‌شود.	$y = f(x + k)$
	نمودار به اندازه‌ی k واحد به جلو می‌رود.	به طول نقاط k واحد اضافه می‌شود.	$y = f(x - k)$
	اگر $0 < k < 1$ نمودار در جهت افقی منبسط می‌شود. اگر $k > 1$ نمودار در جهت افقی منقبض می‌شود.	طول نقاط در $\frac{1}{k}$ ضرب می‌شود.	$y = f(kx)$

۱	با استفاده از نمودار تابع f نمودار تابع $y = f\left(\frac{x}{2}\right)$ را رسم کنید.	۹۷	۵/۰ نمره
۲	با استفاده از نمودار تابع $(x) = f(x)$ نمودار $y = \frac{1}{2}f(4x)$ را رسم کنید.	۴۸	۵/۰ نمره
۳	با استفاده از نمودار تابع f نمودار تابع $y = f\left(\frac{x}{2}\right)$ را رسم کنید.	۴۸	۵/۰ نمره
۴	نمودار تابع $y = f(x) = 2x$ به صورت زیر است. با استفاده از آن نمودار $y = -2f\left(\frac{1}{3}x\right)$ را رسم کنید.	۶۰	۵/۰ نمره
۵	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. برد تابع با ضابطه‌ی $y = kf(x)$ همان برد تابع $y = f(x)$ است.	۵۸	۵/۰ نمره

۱۰/۰ نمره	۹۹	<p>نحوه تابع $y = f(x)$ در شکل زیر رسم شده است.</p> <p>الف : نحوه تابع $y = \frac{1}{2}f(\frac{1}{2}x)$ را رسم کنید.</p> <p>ب : دامنه تابع $y = \frac{1}{2}f(\frac{1}{2}x)$ را تعیین کنید.</p>	۶
۵/۰ نمره	۹۹	<p>در جای خالی عبارت مناسب قرار دهد.</p> <p>الف : اگر برد تابع f برابر $[-1, 4]$ باشد، آنگاه برد تابع $y = 2f(x)$ برابر با است.</p>	۷
۵/۰ نمره	۹۹	<p>درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.</p> <p>دامنه تابع با ضابطه $y = -k f(\frac{x}{k})$ همان دامنه تابع $y = f(x)$ می‌باشد.</p>	۸
۵/۰ نمره	۹۹	<p>درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.</p> <p>دامنه تابع با ضابطه $y = k f(x)$ همان دامنه تابع $y = f(x)$ است.</p>	۹
۰/۰ نمره	۹۹	<p>نحوه تابع $y = f(x)$ در شکل زیر است، نحوه تابع $y = f(2x)$ را رسم کنید.</p>	۱۰
۰/۰ نمره	۹۹	<p>درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.</p> <p>دامنه تابع با ضابطه $y = k f(x)$ همان دامنه تابع $y = f(x)$ است.</p>	۱۱

۱۲

با توجه به نمودار تابع $y = f(x)$ ، نمودار تابع $y = f(-x) + 2$ را رسم کنید.

۱۳

نمودار تابع با ضابطه $f(x) = x^2 - 2x + 1$ را ابتدا دو واحد به سمت پایین، سپس یک واحد به سمت چپ و در مرحله‌ی آخر نسبت به محور x ها قرینه می‌کنیم. ضابطه‌ی نمودار تابع را در هر مرحله ینویسید.

درس ۲: تابع وارون

تابع f را یک به یک می‌نامند هرگاه:

$$f(x_1) = f(x_2) \rightarrow x_1 = x_2$$

هر دو تابع g و f را وارون هم‌دیگر می‌نامند، هرگاه $(gof)(x) = x$ و $(fog)(x) = x$

برای تعیین وارون یک تابع وارون پذیر، ابتدا متغیر x را به z و برعکس تبدیل می‌کنیم و سپس متغیر z را بر حسب x محاسبه می‌کنیم.

توجه داشته باشید که اگر تابع f معکوس پذیر باشد، معکوس آن را با f^{-1} نمایش می‌دهند.

با توجه به مفهوم تابع معکوس به سهولت تیجه می‌شود که:

الف) تابعی معکوس پذیر است، هرگاه یک به یک باشد.

ب) دامنه‌ی تابع f^{-1} برابر برد تابع f است. ($D_{f^{-1}} = R_f$)

ج) برد تابع f^{-1} برابر دامنه‌ی تابع f است. ($R_{f^{-1}} = D_f$)

د) نمودار هر تابع معکوس پذیر با نمودار معکوس آن نسبت به خط نیمساز ربع اول و سوم ($x = y$) متقاضن هستند.

۱

اگر $3x - 2$ باشد، مقدار $(g^{-1} \circ f^{-1})(5)$ را به دست آورید.

اگر $3x - 2$ باشد، مقدار $(g^{-1} \circ f^{-1})(5)$ را بدست آورید.

۱	نوبت ۵	نوبت ۷	اگر $g(x) = x^3$ و $f(x) = \frac{1}{x} - 3$ باشد. مقدار $(f \circ g)^{-1}(x)$ را به دست آورید. (این سوال نه بار تکرار شده است.)	۳
۲	نوبت ۶	نوبت ۸	با محدود کردن دامنه‌ی تابع $f(x) = x^3 - 5$ تابعی وارون پذیر بسازید. دامنه‌ی تابع جدید را بنویسید.	۴
۳	نوبت ۷	نوبت ۹	نشان دهید که توابع $f(x) = 3x - 4$ و $g(x) = \frac{x+4}{3}$ وارون یکدیگرند.	۵
۴	نوبت ۸	نوبت ۹	الف: وارون تابع $y = \sqrt{x+2}$ را به دست آورید. ب: با محدود کردن دامنه‌ی تابع $f(x) = x^3 - 4x + 5$ یک تابع یک به یک به دست آورید.	۶
۵	نوبت ۹	نوبت ۱۰	نشان دهید توابع $f(x) = \frac{3-2x}{8}$ و $g(x) = \frac{-8x+3}{2}$ وارون یکدیگرند.	۷
۶	نوبت ۱۰	نوبت ۱۱	خاطره‌ی وارون تابع $f(x) = -\frac{7}{2}x - 3$ را به دست آورید.	۸
۷	نوبت ۱۱	نوبت ۱۲	خاطره‌ی وارون تابع $g(x) = -5 - \sqrt[3]{x+1}$ را به دست آورید.	۹
۸	نوبت ۱۲	نوبت ۱۳	درستی یا نادرستی گزاره‌ی زیر را مشخص کنید. دو تابع با خاطره‌های $f(x) = x^3$ و $g(x) = \sqrt[3]{x}$ وارون یکدیگرند.	۱۰
۹	نوبت ۱۳	نوبت ۱۴	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. دو تابع $f(x) = -\frac{2x+7}{6}$ و $g(x) = -\frac{7}{2}x - 3$ وارون یکدیگرند.	۱۱

تهیه کننده: جابر عامری

عضو گروه ریاضی دوره‌ی دوم متوسطه استان خوزستان

((فصل دوّم : مثلثات))

درس ۱ : توابع متناوب

۱	دوره‌ی تناوب و مقادیر ماگزینم و می نیم تابع $y = 2 - 3 \sin(4x)$ را به دست آورید.	نیم دوره	۵
۲	مقادیر ماگزینم و مینیمم تابع $y = 1 - 2 \sin(-\frac{\pi}{3}x)$ را به دست آورید.	نیم دوره	۵
۳	دوره‌ی تناوب و مقادیر ماگزینم و می نیم تابع $y = 2 \cos(3\pi x) - 1$ را بدست آورید.	نیم دوره	۵
۴	دوره‌ی تناوب و مقادیر ماگزینم و می نیم تابع $y = -2 \cos(2\pi x) + 1$ را بدست آورید.	نیم دوره	۵
۵	دوره‌ی تناوب و مقادیر ماگزینم و می نیم تابع زیر را بدست آورید. (راه حل نوشته شود) $y = -\pi \sin(\frac{x}{3}) - 2$	نیم دوره	۵
۶	دوره‌ی تناوب و مقادیر ماگزینم و مینیمم تابع زیر را به دست آورید. $y = \sqrt{3} - \cos \frac{\pi}{2}x$	نیم دوره	۵
۷	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. مقدار می نیم تابع $y = 3 \sin(2x) - 2$ برابر -۵ است.	نیم دوره	۵
۸	اگر در یک تابع مثلثاتی دوره‌ی تناوب 4π و مقدار ماگزینم -۱ و مقدار می نیم -۷ باشد تابع سینوسی آن را بنویسید.	نیم دوره	۵
۹	دوره‌ی تناوب و مقادیر ماگزینم و می نیم تابع مقابل را به دست آورید. $y = 3 \sin(2x) - 2$	نیم دوره	۵

سنوات موضوعی امتحانات نهایی کشوری فصل دوم درس ریاضی ۳ پایه‌ی دوازدهم رشته‌ی علوم تجربی

۱۰	دورةی تناوب و مقادیر ماکزیمم و مینیمم تابع زیر را به دست آورید. (راه حل نوشته شود.)	$y = \pi \sin(-x) + 1$
۱۱	دورهی تناوب ماکزیمم و می نیم تابع زیر را به دست آورید. (راه حل نوشته شود.)	$y = 8 \cos\left(\frac{x}{3}\right)$
۱۲	نمودار زیر مربوط به تابعی با ضابطه‌ی $y = a \cos bx + c$ است. با توجه به نمودار، ضابطه‌ی آن را مشخص کنید.	
۱۳	معادله‌ی یک تابع سینوسی $y = a \sin bx + c$ را بنویسید که مقدار ماکزیمم آن ۵ و مقدار می نیم آن ۱ و دورهی تناوب آن 8π است.	
۱۴	نمودار زیر برای تابعی با ضابطه $f(x) = a \cos bx + c$ است. با دقت به شکل نمودار و تشخیص دوره تناوب و مقادیر ماکزیمم و مینیمم تابع، ضابطه‌ی آن مشخص کنید.	
تابع تانژانت	دامنه‌ی تابع $f(x) = \tan(2x)$ را به دست آورید.	۱

۵۲۰۰ نمره	۱۳۰۰ دادگاه	درستی یا نادرستی عبارت زیر را بنویسید. دوره‌ی تناوب تابع $y = \tan x$ برابر با 2π است. (درست، نادرست)	۲
۵۲۰۰ نمره	۱۳۰۰ شنبه‌ی پنجم	درستی یا نادرستی عبارت زیر را بنویسید. دامنه‌ی تابع $f(x) = \tan(x)$ برابر با $\{x x \in R, x \neq k\pi + \frac{\pi}{2}\}$ است.	۳
۵۲۰۰ نمره	۱۳۰۰ چهارم	در جای خالی عبارت ریاضی متناسب قرار دهید. دوره‌ی تناوب اصلی تابع $y = \tan x$ برابر است.	۴
۵۲۰۰ نمره	۱۳۰۰ چهارم	در جای خالی عبارت مناسب قرار دهید. برد تابع $y = \tan x$ برابر است.	۵
۵۲۰۰ نمره	۱۳۰۰ چهارم	در جای خالی عبارت مناسب قرار دهید. دوره‌ی تناوب اصلی $y = \tan \alpha$ برابر می باشد.	۶
۵۲۰۰ نمره	۱۳۰۰ چهارم	در جای خالی عبارات مفاسب قرار دهید. تابع تانژانت در هر بازه که در آن تعریف شده باشد است.	۷
۵۲۰۰ نمره	۱۳۰۰ شنبه‌ی پنجم	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. برد تابع $f(x) = \tan x$ برابر بازه‌ی $[1, 1]$ است.	۸

روابط مثلثاتی

۵۱۰۰ نمره	شنبه‌ی پنجم	مقدار $\sin(22/5)$ را به دست آورید.	۱
۵۱۰۰ نمره	چهارم	اگر $\cos 2\alpha = \frac{5}{13}$ و α زاویه‌ی حاده باشد $\cos \alpha =$ را به دست آورید.	۲
۱ نمره	چهارم	مقدار $\sin(15)$ را به دست آورید	۳

سنوات موضوعی امتحانات نهایی کشوری فصل دوم درس ریاضی ۳ پایه‌ی دوازدهم رشته‌ی علوم تجربی

۱ نمره	شنبه ۰۹	مقدار $\sin 15^\circ$ را باید.	۴
۵ نمره	یکشنبه ۱۰	مقدار عددی $\sin 15^\circ$ را محاسبه کنید.	۵
۱ نمره	شنبه ۱۰	حاصل عبارت $2x \sin x \cos x \cos(7/5)$ را به ازای $x = 45^\circ$ را محاسبه نماید.	۶

درس ۲ : معادلات مثلثاتی

۱ نمره	یکشنبه ۱۱	معادله‌ی مثلثاتی $\cos 2x - \sin x = 0$ را حل کنید.	۱
۵ نمره	پنجشنبه ۱۷	معادله‌ی مثلثاتی $\cos 2x - \sin x = 0$ را حل کرده و جواب‌های کلی آن را بنویسید.	۲
۵ نمره	چهارشنبه ۲۴	معادله‌ی مثلثاتی $2\sin x + \sqrt{2} = \sqrt{8}$ را حل کنید.	۳
۱ نمره	شنبه ۰۸	معادله‌ی مثلثاتی $\sin x \cos x = \frac{\sqrt{2}}{4}$ را حل کرده و جواب‌های کلی آن را بنویسید.	۴
۵ نمره	یکشنبه ۱۵	معادله‌ی مثلثاتی $\cos 2x - \cos x + 1 = 0$ را حل کنید.	۵
۱ نمره	دوشنبه ۱۶	معادله‌ی مثلثاتی $5(\cos x - 2\cos^2 x) = 0$ را حل کنید.	۶
۱ نمره	پنجشنبه ۲۹	معادله‌ی مثلثاتی مقابل را حل کنید. $2\sin^2 x - \sqrt{2} = 0$	۷

۸	جواب های معادله $\cos x = \frac{\sqrt{3}}{2}$ را به دست آورید.	۵۰٪ نمره	۱۰۰٪ نمره
۹	معادله‌ی مثالثاتی $\cos^2 x - \sin x = \frac{1}{4}$ را حل کند.	۵۰٪ نمره	۷۵٪ نمره
۱۰	معادله‌ی مثالثاتی $\sin x \cos x = \frac{\sqrt{3}}{4}$ را حل کند.	۵۰٪ نمره	۷۵٪ نمره
۱۱	معادله‌ی مثالثاتی $\sin x \cos x = \frac{\sqrt{3}}{4}$ را حل کند.	۱۰۰٪ نمره	۱۰۰٪ نمره
۱۲	مثلثی با مساحت $8\sqrt{2}$ سانتی متر مربع مفروض است. اگر اندازه‌ی دو ضلع این مثلث به ترتیب ۴ و ۸ سانتی متر باشند، آنگاه چند مثلث با این خاصیت‌ها می‌توان ساخت؟	۱۰۰٪ نمره	۷۵٪ نمره
۱۳	معادله‌ی مثالثاتی $\cos 2x - \sin x + 1 = 1$ را حل کند.	۷۵٪ نمره	۱۰۰٪ نمره

فصل سوم

((حد بی نهایت و حد در بینهایت))

درس ۱ : حد بی نهایت
 تقسیم چند جمله ای ها

۵۷/۰ نمره	۹۷	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. چند جمله ای $10 - 2x - 5x^2 + 2x^3$ برابر دو جمله ای $x + 2$ بخش پذیر است.	۱
۵۷/۰ نمره	۹۶	در جای خالی عبارت مناسب قرار دهید. باقي مانده‌ی تقسیم 1 بر $3 - 5x + 2x^3$ برابر با است.	۲
۵۷/۰ نمره	۹۵	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. در تقسیم چند جمله ای $P(x)$ بر $a - x$ ، باقی مانده برابر $P(a)$ است.	۳
۵۷/۰ نمره	۹۴	در جای خالی عبارت ریاضی مناسب را انتخاب کنید. چند جمله ای $1 + x^2 + 2x^3$ برابر دو جمله ای بخش پذیر است. $((x+1), (x-1))$	۴

حدهای مبهم

۵۷/۰ نمره	۹۷	حد زیر را حساب کنید.	۱
۵۷/۰ نمره	۹۶	حد تابع زیر را در صورت وجود به دست آورید.	۲

سنوات موضوعی امتحانات نهایی کشوری فصل سوم درس ریاضی ۳ پایه‌ی دوازدهم رشته‌ی علوم تجربی

۲۵ نفره	۳	$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 9}{2 - \sqrt{x+1}}$	حد تابع زیر را در صورت وجود به دست آورد.	۳
۲۷ نفره	۴	$\lim_{x \rightarrow 4} \frac{2 - \sqrt{x}}{x^2 - 16}$	حد زیر را حساب کنید.	۴
۲۶ نفره	۵	$\lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^2 - 1}{x + \sqrt{2x+3}}$	حد تابع زیر را در صورت وجود به دست آورد.	۵
۱ نفره	۶	$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 2x - 3}{x - \sqrt{x+8}}$	حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.	۶
۱ نفره	۷	$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 9}{2 - \sqrt{x+1}}$	حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.	۷
۱ نفره	۸	$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 9}{2 - \sqrt{x+1}}$	حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.	۸
۱ نفره	۹	$\lim_{x \rightarrow 5} \frac{2 - \sqrt{x-1}}{x - 5}$	حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.	۹
۲۷/۰ نفره	۱۰	$\lim_{x \rightarrow 5} \frac{2 - \sqrt{x-1}}{x - 5}$	حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.	۱۰
۱ نفره	۱۱	$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x - \sqrt{x}}{x^2 + x - 2}$	حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.	۱۱

۱	نمره ۳۰	$\lim_{x \rightarrow -\frac{1}{4}} \frac{2x^2 - x}{4x^2 - 1}$	حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.	۱۲
۲	نمره ۸۷	$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{[x] - 2}{x - 3}$	حد تابع زیر را به دست آورید.	۱
۳	نمره ۵۶	$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{[x]}{\sin x}$	حد تابع زیر را در صورت وجود به دست آورید.	۲
۴	نمره ۳۰	$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{2x}{1 - x^2}$	حد تابع زیر را در صورت وجود به دست آورید.	۳
۵	نمره ۷۷	$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{1 - \cos x}$	حد تابع زیر را در صورت وجود به دست آورید.	۴
۶	نمره ۷۰	$\lim_{x \rightarrow 3} \frac{2}{ x - 3 }$	حد تابع زیر را در صورت وجود به دست آورید.	۵
۷	نمره ۷۰	$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{[x] - 2}{x - 3}$	حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.	۶
۸	نمره ۹۰	$\lim_{x \rightarrow (-2)^-} \frac{-2x}{x^2 - 4}$	حد زیر را حساب کنید	۷
	نمره ۷۰	$\lim_{x \rightarrow -\frac{1}{4}} \frac{[x]}{ 2x + 1 }$	حد توابع زیر را در صورت وجود به دست آورید.	۸
		$\lim_{x \rightarrow 5^-} \frac{2x}{x - 5}$	(الف) (ب)	

سنوات موضوعی امتحانات نهایی کشوری فصل سوم درس ریاضی ۳ پایه‌ی دوازدهم رشته‌ی علوم تجربی

۹	حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.	$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{[x] - 3}{ 2x - 1 }$	۱۰
۱۰	حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.	$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{[x] - 3}{x - 3}$	۱۱
۱۱	حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.	$\lim_{x \rightarrow (-\infty)} \frac{[x]}{ 3x + 1 }$	۱۲
۱۲	حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.	$\lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{2})^+} \tan x$	۱۳
۱۳	حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.	$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x + 1}{\sin^2 x}$	

درس ۲ : حد در بی نهایت

۱	جای خالی را کامل کنید. حد تابع زیر وقتی $x \rightarrow -\infty$ برابر است.	$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{x} & x > 0 \\ \frac{\Delta x^2 - 3x}{-x^2 + 1} & x \leq 0 \end{cases}$
---	---	---

۱	۱۰	<p>با استفاده از نمودار تابع $y = f(x)$، حد های خواسته شده را بنویسید.</p> <p>(الف) $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) =$</p> <p>(ب) $\lim_{x \rightarrow (-1)^+} f(x) =$</p>
۲	۱۱	<p>در جای خالی عبارت مناسب را بنویسید.</p> <p>حد تابع $f(x) = \frac{-3x^7 + 5x^3}{2x^3 + 9}$ وقتی $x \rightarrow -\infty$ میل می کند، برابر می باشد.</p>
۳	۱۲	<p>در جای خالی عبارت مناسب قرار دهید.</p> <p>حد تابع $f(x) = \frac{5x + 4}{x^3 + x - 8}$ وقتی $x \rightarrow -\infty$ برابر است.</p>
۴	۱۳	<p>حد های زیر را حساب کنید.</p> <p>(الف) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{2x - 3}$</p> <p>(ب) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x - 1}{3x - 1}$</p>
۵	۱۴	<p>حد تابع زیر در صورت وجود به دست آورید.</p> <p>$\lim_{x \rightarrow -\infty} \left(9 + \frac{7}{x^2} \right)$</p>
۶	۱۵	<p>حد تابع زیر در صورت وجود به دست آورید.</p> <p>$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x^7 - 5x + 1}{6x^7 - 11x^3 - 3}$</p>
۷	۱۶	<p>حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.</p> <p>$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{7}{x} + \frac{1}{x^2}}{\frac{4}{x} - 5}$</p>
۸		

۷	۸	حد تابع زیر را در صورت وجود محاسبه کنید.	۹
۰	۱	$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-4x^7 + 5x^3}{2x^7 + 9}$	

((فصل چهارم : مشتق))

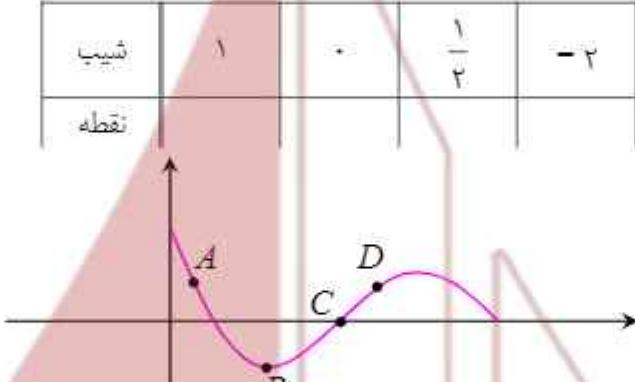
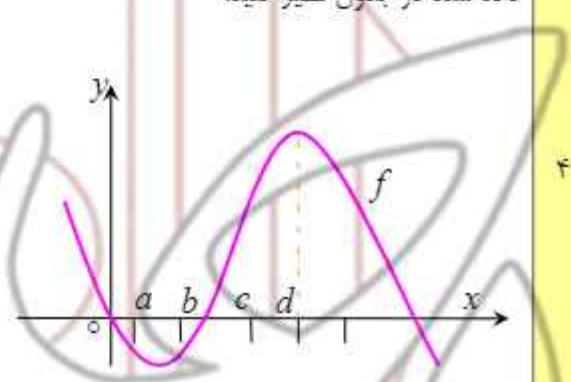
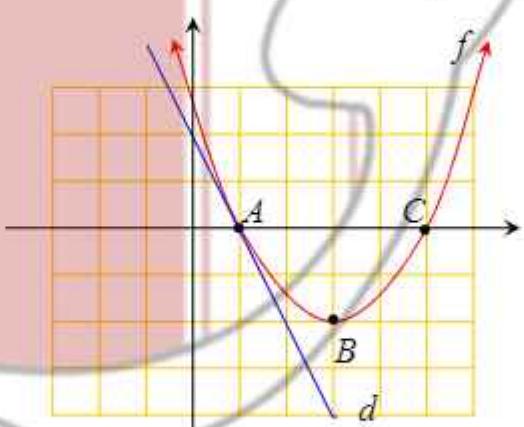
درس ۱ : آشنایی با مفهوم مشتق تعريف مشتق

۵ نفره	۶ نفره	اگر $f(x) = 1 - 2x^2$ باشد، $(f'(x))'$ را با استفاده از تعریف مشتق بدست آورید.	۱
۷ نفره	۸ نفره	مشتق تابع $f(x) = x^3$ را با استفاده از تعریف مشتق در نقطه‌ای به طول $x = 1$ به دست آورید.	۲

تعابیر هندسی مشتق

۵ نفره	۶ نفره	در شکل مقابل ، خط d بر نمودار تابع f در نقطه‌ی A مماس شده است. اگر $f'(4) = 1/5$ و $f(4) = 24$ با توجه به شکل ، مختصات نقاط A و B و C را بیابید.	۱
۷ نفره	۸ نفره	در شکل مقابل ، خط d بر نمودار تابع f در نقطه‌ی A مماس شده است. اگر $f'(4) = 1/5$ و $f'(4) = 25$ با توجه به شکل ، مختصات نقاط A و B و C را بیابید.	۲

سنوات موضوعی امتحانات نهایی کشوری فصل چهارم درس ریاضی ۳ پایه‌ی دوازدهم رشته‌ی علوم تجربی

<p>۱ نمره</p> <p>مجهود نظریه</p>	<p>نقاط داده شده روی منحنی را با شیب‌های ارائه شده در جدول نظیر کنید.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <th>شیب</th> <th>۱</th> <th>۰</th> <th>$\frac{1}{2}$</th> <th>-۲</th> </tr> <tr> <th>نقطه</th> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> 	شیب	۱	۰	$\frac{1}{2}$	-۲	نقطه					<p>۳</p>
شیب	۱	۰	$\frac{1}{2}$	-۲								
نقطه												
<p>۱ نمره</p> <p>مجهود نظریه</p>	<p>با در نظر گرفتن نمودار f در شکل، نقاط به طول های a و b و c و d را با مشتق‌های داده شده در جدول نظیر کنید.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <th>x</th> <th>$f'(x)$</th> </tr> <tr> <td>۰</td> <td>۰</td> </tr> <tr> <td>$+\frac{1}{5}$</td> <td>$+\frac{1}{5}$</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>۰</td> </tr> <tr> <td>-0.5</td> <td>-0.5</td> </tr> </table> 	x	$f'(x)$	۰	۰	$+\frac{1}{5}$	$+\frac{1}{5}$	۲	۰	-0.5	-0.5	<p>۴</p>
x	$f'(x)$											
۰	۰											
$+\frac{1}{5}$	$+\frac{1}{5}$											
۲	۰											
-0.5	-0.5											
<p>۱ نمره</p> <p>مجهود نظریه</p>	<p>در نمودار مقابل خط d در نقطه‌ی $1 = x$ بر نمودار f مماس شده است.</p> <p>الف: مشتق تابع f را در نقطه‌ی $1 = x$ محاسبه کنید.</p> <p>ب: شیب نمودار را در نقاط A و B مقایسه کنید.</p> 	<p>۵</p>										

۱۰	۹۹	<p>درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید.</p> <p>تابع $f(x) = x^3 - 3x$ در بازه‌ی $(-1, 1)$ اکیداً صعودی است.</p>	۶
۱۱	۹۹	<p>اگر $1 + 2x - 3x^2$ را به دست آورید و معادله‌ی خط مماس بر منحنی تابع f را در نقطه‌ای به طول ۲ واقع بر آن بنویسید.</p>	۷
۱۲	شماره پرسش	<p>برای تابع f در شکل روی رو داریم:</p> <p>$f(4) = 25$ و $f'(4) = \frac{3}{2}$</p> <p>با توجه به شکل مختصات نقاط A و B و C را باید:</p>	۸
۱۳	شماره پرسش	<p>با توجه به نمودار $y = f(x)$</p> <p>الف: حدود خواسته شده را بنویسید.</p> <p>۱) $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$</p> <p>۲) $\lim_{x \rightarrow (-1)^+} f(x)$</p> <p>ب: تابع $y = f(x)$ در کدام نقطه یا نقاط مشخص شده، مشتق پذیر نیست.</p>	۹

سنوات موضوعی امتحانات نهایی کشوری فصل چهارم درس ریاضی ۳ پایه دوازدهم رشته علوم تجربی

<p>۱۰</p> <p>نمره</p>	<p>۹۹</p> <p>نمره</p>	<p>نقاط داده شده روی منحنی زیر را با شیب های ارائه شده در جدول نظریه کنید. (یک نقطه اضافی است.)</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>شیب</th> <th>نقطه</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-۳</td> <td></td> </tr> <tr> <td>-۱</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۰</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۱</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	شیب	نقطه	-۳		-۱		۰		۱		<p>۱۰</p>
شیب	نقطه												
-۳													
-۱													
۰													
۱													
<p>۱۱</p> <p>نمره</p>	<p>۴۵</p> <p>نمره</p>	<p>برای تابع f در شکل روبرو داریم، $f(4) = 1/5$ و $f'(4) = ۱/۵$ با توجه به شکل، مختصات B و C را باید.</p>	<p>۱۱</p>										
<p>۱۲</p> <p>نمره</p>	<p>۱۴۰</p> <p>نمره</p>	<p>با در نظر گرفتن نمودار تابع f در شکل زیر، نقاط به طول های a و b و c و d را با مشتق های داده در جدول نظریه کنید.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>x</th> <th>$f'(x)$</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>+</td> </tr> <tr> <td></td> <td>-1/5</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۰</td> </tr> <tr> <td></td> <td>-1/5</td> </tr> </tbody> </table>	x	$f'(x)$		+		-1/5		۰		-1/5	<p>۱۲</p>
x	$f'(x)$												
	+												
	-1/5												
	۰												
	-1/5												
<p>۱۳</p> <p>نمره</p>	<p>۷۶</p> <p>نمره</p>	<p>اگر $۳ = f'(2)$ و $۵ = f'(2)$ باشد. آنگاه حاصل عبارت $(2g - f)'(2)$ برابر است.</p>	<p>۱</p>										
<p>۱۴</p> <p>نمره</p>	<p>۷۸</p> <p>نمره</p>	<p>مشتق توابع زیر را به دست آورید. ساده کردن لازم نیست.</p> <p>(الف) $f(x) = \left(\frac{x}{2x-1}\right)^{\Delta}$</p> <p>(ب) $g(x) = x^{\tau} \sqrt{x+1}$</p>	<p>۲</p>										

۱۱	۲	مشتق تابع زیر را به دست آورید. (ساده کردن لازم نیست) $f(x) = (x^4 - 2x)^5$ (الف) $g(x) = \frac{\sqrt{x}}{1-x}$ (ب)
۴	۳	مشتق تابع زیر را به دست آورید. (ساده کردن لازم نیست) $f(x) = (x^3 + 2x + 1)^5$ (الف) $g(x) = \frac{5x^2 - x}{\sqrt{x}}$ (ب)
۵	۴	مشتق تابع $y = \frac{1}{x}(2\sqrt{x} - 1)$ را به دست آورید. (ساده کردن مشتق الزامی نیست)
۶	۵	مشتق تابع های زیر را به دست آورید. (ساده کردن مشتق الزامی نیست) $f(x) = (x^2 + 1)^3(5x - 1)$ (الف) $g(x) = \frac{9x - 2}{\sqrt{x}}$ (ب)
۷	۶	مشتق تابع های زیر را به دست آورید. (ساده کردن مشتق الزامی نیست) $f(x) = \left(\frac{-2x+1}{x^2+5}\right)^8$ (الف) $g(x) = \left(\frac{1}{x}\right)(\sqrt{3x+2})$ (ب)
۸	۷	مشتق تابع زیر را بدست آورید. (ساده کردن الزامی نیست). $f(x) = \frac{x^3 - 3x + 1}{-2x + 1}$ (الف) $f(x) = (x^2 + 1)^3(5x - 1)$ (ب)
۹	۸	مشتق تابع زیر را به دست آورید. (ساده کردن الزامی نیست) $f(x) = \left(\frac{-2x-1}{x^2+5}\right)^8$ (الف) $f(x) = \sqrt{5x+3}$ (ب)
۱۰	۹	مشتق تابع های زیر را به دست آورید. (ساده کردن مشتق الزامی نیست) $f(x) = \frac{3x+1}{\sqrt{x}}$ (الف) $g(x) = \left(\frac{1}{x}\right)(x^2 + 5x)^7$ (ب)
۱۱	۱۰	مشتق تابع های زیر را به دست آورید. (ساده کردن مشتق الزامی نیست) $f(x) = \left(\frac{x^2}{2x+1}\right)^5$ (الف) $g(x) = (\sqrt{3x+2})(x^2 + 1)$ (ب)

سنوات موقعي امتحانات نهايى كشورى فصل چهارم درس رياضى ۳ پايه دوازدهم رشته علوم تجربى

۱۲	مشتق تابع های زیر را به دست آورید. (ساده کردن مشتق الزامی نیست.) الف) $f(x) = \frac{9x - 2}{\sqrt{x}}$ ب) $g(x) = (3x^7 - 4)(2x - 5)^3$	۵/۷ نمره ۲۰	۴/۶ نمره
۱۳	مشتق تابع های زیر را به دست آورید. (ساده کردن مشتق الزامی نیست.) الف) $f(x) = (x^4 + 2x + 1)^5$ ب) $g(x) = \frac{x}{\sqrt{3x + 2}}$	۵/۷ نمره ۲۰	۴/۶ نمره
۱۴	مشتق تابع های زیر را به دست آورید. الف) $f(x) = (x^7 + 2x - 1)^5$ ب) $g(x) = (\sqrt{3x + 2})(x^7 + 1)$	۵/۷ نمره ۲۰	۴/۶ نمره
۱۵	اگر توابع f و g مشتق پذیر باشند و $(3f + 2g)'(1) = 5$ و $g'(1) = 3$ ، مقادیر $f'(1)$ را به دست آورید.	۵/۷ نمره ۲۰	۴/۶ نمره

درس ۲: مشتق پذيری و پيوستگی

۱	تابع $f(x) = \begin{cases} 2x - 1 & x < 0 \\ x^2 - 1 & x \geq 0 \end{cases}$ را در نظر بگيريد. الف: نشان دهد f' وجود ندارد. ب: خواص تابع مشتق را بنویسید. ج: نمودار تابع f' رارسم کنید.	۵/۷ نمره ۹	۴/۶ نمره ۸
۲	مشتق پذيری تابع زیر را در نقطه $x = 1$ بررسی کنید. $f(x) = \begin{cases} x^7 + x & x \geq 1 \\ 3x - 1 & x < 1 \end{cases}$	۵/۷ نمره ۹	۴/۶ نمره ۸
۳	نشان دهد که f'_+ و f'_- موجودند ولی f' موجود نیست. $f(x) = \begin{cases} x^7 & x < 0 \\ x & x \geq 0 \end{cases}$	۵/۷ نمره ۹	۴/۶ نمره ۸
۴	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. اگر تابع f در $a = x$ پيوسته باشد، آنگاه f در a مشتق پذير است.	۵/۷ نمره ۹	۴/۶ نمره ۸

۵۲۰ نمره	فرداد ۹۶	در جای خالی عبارت مناسب قرار دهید. تابع $f(x) = \sqrt[3]{x}$ در $x = 0$ مشتق پذیر نیست. خط $x = 0$ را منحنی می نامیم.	۵
۵۲۱ نمره	فرداد ۹۶	به کمک تعریف مشتق، مشتق پذیری تابع $ x^3 - 4 $ را در نقطه $x = -2$ بررسی کنید.	۶
۵۲۳ نمره	فرداد ۹۹ خ	درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. الف: تابع $f(x) = \sqrt[3]{x}$ در نقطه $x = 0$ مماس قائم دارد. ب: اگر تابع f پیوسته باشد، لزوماً مشتق پذیر است.	۷
۵۷۵ نمره	فرداد ۹۹ خ	اگر $f(x) = \begin{cases} x^3 & x \leq 0 \\ x & x > 0 \end{cases}$ باشد، نشان دهید (f') موجود نیست.	۸
۶۰۰ نمره	فرداد ۹۶	مشتق پذیری تابع زیر را در نقطه $x = 1$ بررسی کنید. $f(x) = \begin{cases} x^3 + 3 & x \geq 1 \\ 2x & x < 1 \end{cases}$	۹
۵۲۴ نمره	شهریور ۹۶	در جای خالی عبارت مناسب قرار دهید. اگر تابع f در $x = a$ مشتق پذیر باشد، آنگاه f' در $a, a+1, \dots$ است.	۱۰
۵۷۶ نمره	شهریور ۹۶	تابع $f(x) = \begin{cases} x^3 & x \geq 0 \\ 2x+1 & x < 0 \end{cases}$ داده شده است. الف: نشان دهید که (f') وجود ندارد. ب: ضابطه‌ی تابع مشتق را بلوسید. پ: نمودار تابع f رارسم کنید.	۱۱
۵۲۰ نمره	دی ۹۶	در جای خالی عبارت ریاضی مناسب قرار دهید. اگر $1 - 2x^3 + 2x^2$ باشد آنگاه $h''(1)$ برابر است.	۱۲

سنوات موضوعی امتحانات نهایی کشوری فصل چهارم درس ریاضی ۳ پایه‌ی دوازدهم رشته‌ی علوم تجربی

۱۴	۹۷	<p>با محاسبه‌ی مشتق چپ و راست تابع داده شده در نقطه‌ی x، نشان دهید این تابع در نقطه‌ی x مشتق پذیر نیست.</p>	۱۳
۱۵	۹۰	<p>با محاسبه‌ی مشتق راست و مشتق چپ تابع f در نقطه‌ی A، نشان دهید که تابع f در نقطه‌ی A مشتق پذیر نیست.</p>	۱۴
۱۶	۸۰	<p>مشتق پذیری تابع مقابل را در نقطه‌ی $-1 = x$ بررسی کنید.</p> $f(x) = \begin{cases} x^2 & x < -1 \\ x & x \geq -1 \end{cases}$	۱۵
۱	۷۷	<p>یک توده‌ی باکتری پس از t ساعت دارای جرم $x(t) = \sqrt{t} + 2t^2$ گرم است. آهنگ تغییر متوسط جرم این توده در بازه‌ی زمانی $[3, 4]$ چقدر است؟</p>	۱

(صفحه‌ی ۸)

۱	تکمیل کنید	معادله‌ی حرکت متحرکی به صورت $f(t) = 2t^2 - t$ ، بر حسب متر داده شده است. تعیین کنید که در چه زمانی، سرعت لحظه‌ای با سرعت متوسط در بازه‌ی زمانی $[0, 4]$ با هم برابرند.	۲
۳	تکمیل کنید	یک توده‌ی باکتری پس از t ساعت دارای جرم $x(t) = \sqrt{t} + 2t^3$ گرم است. الف) آهنگ تغییر متوسط جرم این توده در بازه‌ی زمانی $[3, 4]$ چقدر است؟ ب) آهنگ رشد جرم توده باکتری در لحظه‌ی $t = 3$ چقدر است؟	۳
۴	تکمیل کنید	آهنگ تغییر متوسط تابع $f(x) = \sqrt{x+2}$ را وقتی متغیر از $x_1 = 2$ به $x_2 = 7$ تغییر می‌کند را به دست آوردید.	۴
۵	تکمیل کنید	تابع $f(x) = 7\sqrt{x} + 50$ قد متوسط کودکان را بر حسب سالی مترا تا حدود 60 ماهگی نشان می‌دهد. اگر x مدت زمان پس از تولد (بر حسب ماه) باشد، حساب کنید که آهنگ متوسط رشد در بازه‌ی زمانی $[0, 25]$ چقدر است؟	۵
۶	تکمیل کنید	یک توده‌ی باکتری پس از t ساعت دارای جرم $m(t) = \sqrt{t} + 2t^3$ گرم است. الف: سرعت افزایش جرم این توده باکتری در بازه‌ی زمانی $1 \leq t \leq 4$ چقدر است؟ ب: آهنگ رشد جرم توده‌ی باکتری در لحظه‌ی $t = 4$ چقدر است؟	۶
۷	تکمیل کنید	معادله‌ی حرکت متحرکی به صورت $f(t) = t^3 - t + 10$ بر حسب متر در بازه‌ی زمانی $[0, 5]$ بر حسب ثانیه داده شده است. در کدام لحظه سرعت لحظه‌ای با سرعت متوسط در بازه‌ی زمانی $[0, 5]$ برابر است؟	۷
۸	تکمیل کنید	یک توده‌ی باکتری پس از t ساعت دارای جرم $m(t) = \sqrt{t} + 2t^3$ گرم است. آهنگ رشد جرم این توده‌ی باکتری در لحظه‌ی $t = 1$ چقدر است؟	۸
۹	تکمیل کنید	خودرویی در امتداد خط راسته طبق معادله‌ی $d(t) = -5t^2 + 20t$ حرکت می‌کند که در آن $5 \leq t \leq 10$ بر حسب ثانیه است. سرعت لحظه‌ای در $t = 2$ چقدر است؟	۹
۱۰	تکمیل کنید	معادله‌ی حرکت متحرکی به صورت $f(t) = t^3 - t + 10$ بر حسب متر در بازه‌ی زمانی $[0, 5]$ (بر حسب ثانیه) داده شده است. در کدام لحظه سرگشت لحظه‌ای با سرعت متوسط در بازه‌ی زمانی $[0, 5]$ با هم برابرند؟	۱۰

سنوات موضوعی امتحانات نهایی کشوری فصل چهارم درس ریاضی ۳ پایه‌ی دوازدهم رشته‌ی علوم تجربی

۱۱	۵ نوبت نهایی	۱ ردیف ۰۰	<p>جسمی را از سطح زمین به طور عمودی پرتاب می‌کنیم. حال اگر جهت حرکت به طرف بالا مثبت در نظر بگیریم و ارتفاع از سطح زمین در هر لحظه، از معادله $h(t) = -5t^2 + 40t$ به دست آید.</p> <p>الف: سرعت متوسط جسم را در بازه‌ی $[۰, ۸]$ به دست آورید.</p> <p>ب: مشخص کنید در چه لحظه‌ای سرعت جسم ۳۵ متر بر ثانیه است؟</p>
۱۲	۵ نوبت نهایی	۲ ردیف ۰۱	<p>تابع ضابطه‌ی $f(x) = \sqrt{7x} + 50$ متوسط قدر کوکان تا شصت ماهگی را نشان می‌دهد که در آن x مدت زمان یعنی از تولد (بر حسب مام) است.</p> <p>الف) آهنگ تغییر متوسط رشد در بازه‌ی زمانی $[۰, ۲۵]$ چقدر است؟</p> <p>ب) آهنگ لحظه‌ای تغییر قد در ۴۹ ماهگی چقدر است؟</p>
۱۳	۶ نوبت نهایی	۳ ردیف ۰۲	<p>معادله‌ی حرکت متحرکی به صورت $f(t) = t^2 - t + 10$ بر حسب متر در بازه‌ی $[۰, ۵]$ (بر حسب ثانیه) داده شده است. در کدام لحظه سرعت لحظه‌ای با سرعت متوسط در بازه‌ی $[۰, ۵]$ زمانی با هم برابرند؟</p>

)) فصل پنجم : کاربرد مشتق))

درس ۱ : اکسترمم های تابع

۱	۲	الف: جدول تغییرات تابع $f(x) = 2x^3 - 12x^2 + 3x^3$ را رسم و نقاط ماقزینم و مینیمم نسبی آن را مشخص کنید. ب: نقاط بحرانی تابع f و اکسترمم مطلق این تابع را در بازه $[1, 3]$ مشخص کنید.
۲	۳	اگر تابع $f(x) = ax^3 + bx^2$ در $x = 1$ دارای ماقزینم نسبی برابر ۷ باشد، مقادیر a و b را به دست آورید.
۳	۴	اکسترمم های مطلق تابع $f(x) = 2x^3 - 12x^2 + 3x^3$ را در بازه $[1, 3]$ به دست آورید.
۴	۵	الف) جدول تغییرات تابع $f(x) = -2x^3 + 9x^2 - 2x^3$ را رسم و نقاط ماقزینم و مینیمم نسبی آن را مشخص کنید. ب) اکسترمم های مطلق تابع f در بازه $[1, 2]$ را تعیین کنید.
۵	۶	جدول تغییرات تابع $f(x) = x^3 - 3x^2 + 4$ را رسم کنید و نقاط اکسترمم نسبی آن را در صورت وجود مشخص کنید.
۶	۷	اکسترمم های مطلق تابع $g(x) = x^3 + 2x^2 - 5$ را در بازه $[1, 2]$ در صورت وجود تعیین کنید.
۷	۸	در تابع زیر، ابتدا نقاط بحرانی را به دست آورده و سپس با رسم جدول تغییرات تابع، نقاط ماقزینم و مینیمم نسبی آن را در صورت وجود مشخص کنید. $f(x) = x^3 + 3x^2 - 9x - 10$.

سوالات موضوعی امتحانات نهایی کشوری فصل پنجم درس ریاضی ۳ پایه‌ی دوازدهم رشته‌ی علوم تجربی

۱۴	۵۷۰۰۰۰۰۰	در تابع زیر، ابتدا نقاط بحرانی تابع، نقاط ماقریم و مینیمم نسبی آن را در صورت وجود مشخص کنید. $f(x) = x^5 + 3x^3 - 9x - 10$	۱۵
۱۵	۱۰۰۰۰۰۰۰	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. هر نقطه‌ی اکسترمم نسبی تابع، یک نقطه‌ی بحرانی آن است.	۱۶
۱۶	۱۰۰۰۰۰۰۰	اگر تابع $f(x) = ax^7 + bx^5$ در $x = 1$ دارای اکسترمم نسبی برابر -۳ باشد، مقادیر a و b را بیابید.	۱۷
۱۷	۱۰۰۰۰۰۰۰	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. اگر تابع $f(x) = x^7 - 3x^5$ در بازه‌ی $[1, 3]$ را در صورت وجود مشخص کنید.	۱۸
۱۸	۱۰۰۰۰۰۰۰	اگر نقطه‌ی $(2, 1)$ ، نقطه‌ی اکسترمم نسبی تابع f باشد، مقادیر d و b را به دست آورید.	۹
۱۹	۱۰۰۰۰۰۰۰	الف : با رسم جدول تغییرات تابع، نقاط ماقریم و مینیمم نسبی آن را در صورت وجود مشخص کنید. ب : مقادیر ماقریم مطلق و مینیمم مطلق تابع f در بازه‌ی $[0, 3]$ در صورت وجود به دست آورید.	۸

۱۷	در جای خالی عبارت ریاضی مناسب قرار دهید.	۱۶
۱۸	بزرگترین بازه ای که تابع $f(x) = x^5 - 3x$ در آن اکیداً نزولی است برابر است.	۱۷
۱۹	تابع با ضابطه $f(x) = x^5 + bx^3 + d$ باشد، مقادیر b و d را به دست آورید.	۲۰
۲۰	اکسترم های مطلق تابع $f(x) = 2x^5 + 3x^3 - 12x$ را در بازه $[-1, 3]$ مشخص کنید.	۲۱
۲۱	اگر نقطه $(2,1)$ نقطه ای اکسترم نسبی تابع $f(x) = x^5 + bx^3 + d$ باشد، مقادیر b و d را به دست آورید.	

درس ۳: پهینه سازی

۱	اگر محیط مستطیلی ۳۴ سانتی متر باشد، طول و عرض مستطیل را طوری حساب کنید که مساحت آن ماکزیمم شود.	۵
۲	ورق فلزی مریع شکل به طول یک متر را در نظر بگیرید. می خواهیم از چهار گوشی آن مریع های کوچکی به ضلع x برش بزنیم و آن ها را کنار بگذاریم. سپس لبهی جعبه را به اندازه x بر می گردانیم تا یک جعبهی در باز ساخته شود. مقدار x چقدر باشد تا حجم جعبه حداقل مقدار ممکن گردد.	۶
۳	اگر بین دو عدد حقیقی y و x رابطه $y = 10x - 5$ باشد. مقادیر y و x را طوری به دست آورید که حاصل ضرب این دو عدد مینیمم گردد.	۷
۴	دو عدد حقیقی b و a را طوری باید که داشته باشیم $6 = 2a + b$ و حاصل ضرب آنها بیشترین مقدار ممکن گردد.	

سوالات موضوعی امتحانات نهایی کشوری فصل پنجم درس ریاضی ۳ پایه‌ی دوازدهم رشته‌ی علوم تجربی

۵	دو عدد حقیقی بباید که تفاضل آنها ۱۰ باشد و حاصل ضربشان کمترین مقدار ممکن گردد.	آزمون	تاریخ
۶	هر صفحه‌ی مستطیل شکل از یک کتاب جیبی، شامل متن با مساحت ۳۲ سانتی متر مربع خواهد بود. هنگام طراحی قطع این کتاب ، لازم است حاشیه‌های بالا و پایین هر صفحه ۲ سانتی متر و حاشیه‌های کناری هر کدام یک سانتی متر در نظر گرفته شوند. ابعاد صفحه را طوری تعیین کنید که مساحت هر صفحه از کتاب کمترین مقدار ممکن باشد.	آزمون	تاریخ
۷	نشان دهید در بین تمام مستطیل‌های با محیط ثابت ۱۴ سانتی متر، مستطیلی بیشترین مساحت را دارد که طول و عرض آن هم اندازه باشد.	آزمون	تاریخ
۸	ابعاد مستطیلی با بیشترین مساحت را تعیین کنید که دو رأس آن روی محور x ‌ها و دو رأس دوگرش بالای محور x ‌ها و روی سهمی به معادله $x - 12 = y$ باشند.	آزمون	تاریخ
۹	دو عدد حقیقی بباید که تفاضل آنها ۲۰ باشد و حاصل ضربشان کمترین مقدار ممکن گردد.	آزمون	تاریخ
۱۰	نشان دهید در بین تمام مستطیل‌های با محیط ثابت ۱۴ سانتی متر، مستطیلی بیشترین مساحت را دارد که طول و عرض آن هم اندازه باشد.	آزمون	تاریخ
۱۱	در بین تمام مستطیل‌هایی با محیط ثابت ۱۴ سانتی متر، طول و عرض مستطیلی با بیشترین مساحت را بباید.	آزمون	تاریخ
۱۲	دو عدد حقیقی بباید که تفاضل آنها ۱۰ باشد و حاصل ضربشان کمترین مقدار ممکن گردد.	آزمون	تاریخ

((فصل ششم : هندسه))

درس ۱ : تفکر تجسمی

۱	۲۵/۰ نمره	پردازه	درستی یا نادرستی جمله‌ی زیر را مشخص کنید. شکل حاصل از دوران یک مثلث قائم الزاویه، حول یکی از اضلاع زاویه‌ی قائم‌هی به صورت مخروط توپر می‌باشد. (درست، نادرست)
۲	۲۵/۰ نمره	مُخْرُوط	درستی یا نادرستی جمله‌ی زیر را مشخص کنید. اگر صفحه‌ی P در یکی از موقعیت‌ها با مولد سطح مخروطی موازی باشد و از رأس آن عبور نکند، شکل حاصل یک هذلولی است.
۳	۲۵/۰ نمره	جُبَقَة	در جای خالی عبارت مناسب بنویسید.
۴	۲۵/۰ نمره	یَاه	در جای خالی عبارت ریاضی مناسب قرار دهید. شكلی که از برخورد یک صفحه با یک جسم هندسی حاصل می‌شود، آن نامیده می‌شود.
۵	۲۵/۰ نمره	پردازه	در جای خالی عبارت مناسب قرار دهید. شکل حاصل از دوران یک نیم دایره حول شعاع عمود بر قطر آن یک است.
۶	۲۵/۰ نمره	فردا	در جای خالی عبارت مناسب قرار دهید. وقتی یک سطح مخروطی توسط یک صفحه به طور عمودی برش داده می‌شود، سطح مقطع یک است.
۷	۲۵/۰ نمره	مُخْرُوط	عبارت مناسب را انتخاب کنید. اگر صفحه‌ای بر محور سطح مخروطی عمود نباشد و در هیچ حالتی با مولد سطح مخروطی موازی نشود و از رأس نگذرد، شکل حاصل از تقاطع صفحه با سطح مخروطی خواهد بود. (بیضی، سهمی، هذلولی)

بیضی

۱	نمره ۵	نمره ۷	در یک بیضی قطر بزرگ ۸ و قطر کوچک آن ۶ واحد است. خروج از مرکز این بیضی چقدر است؟	۱
۲	نمره ۵	نمره ۷	گزینه‌ی مناسب را از بین گزینه‌های داخل برآتر انتخاب کنید. هر چه خروج از مرکز بیضی (کوچکتر، بزرگتر) شود. شکل به دایره نزدیکتر خواهد شد.	۲
۳	نمره ۵	نمره ۷	در یک بیضی افقی طول قطر بزرگ ۸ و طول قطر کوچک ۶ واحد است. فاصله‌ی کانونی را به دست آورید.	۳
۴	نمره ۵	نمره ۷	کانون‌های یک بیضی نقاط (۱,۳) و (۱,-۵) است. الف) فاصله‌ی کانونی و مختصات مرکز بیضی را به دست آورید. ب) اگر $a = 6$ باشد، اندازه‌ی قطر کوچک را پیدا کنید.	۴
۵	نمره ۵	نمره ۷	اگر در یک بیضی داشته باشیم $a = 5$ و $b = 3$ در این صورت اندازه‌ی فاصله‌ی کانونی این بیضی را محاسبه کنید.	۵
۶	نمره ۵	نمره ۷	کانون‌های یک بیضی (۱,۳) و (۱,-۵) است. الف: فاصله‌ی کانونی و مختصات مرکز بیضی را بنویسید. ب: اگر $a = 6$ باشد، اندازه‌ی قطر کوچک و خروج از مرکز بیضی را پیدا کنید.	۶
۷	نمره ۵	نمره ۷	کانون‌های یک بیضی نقاط (۱,۳) و (۱,-۵) است. الف: فاصله‌ی کانونی و مختصات مرکز بیضی و معادله‌ی قطر بزرگ بیضی را بنویسید. ب: اگر $a = 6$ باشد، اندازه‌ی قطر کوچک و خروج از مرکز بیضی را پیدا کنید.	۷
۸	نمره ۵	نمره ۷	کانون‌های یک بیضی نقاط (۱,۳) و (۱,-۵) است و اندازه‌ی قطر بزرگ ۱۲ می باشد. فاصله‌ی کانونی و مختصات مرکز بیضی و خروج از مرکز بیضی را محاسبه کنید.	۸
۹	نمره ۵	نمره ۷	در یک بیضی افقی طول قطر بزرگ ۶ و طول قطر کوچک ۴ واحد است. اگر مختصات مرکز آن $O(4,5)$ باشد. الف: فاصله‌ی کانونی بیضی را پیدا کنید. ب: مختصات دو سر قطر بزرگ آن را بنویسید.	۹

۱۰	در هر قسمت، عبارت مناسب را انتخاب کنید. اگر خروج از مرکز بیضی به صفر نزدیک شود، شکل بینشی به شکل نزدیک خواهد شد. (باره خط، دایره ، نقطه)	۲۵+۰ نمجه ۹۷+۹ شنبه
۱۱	کانون های یک بیضی نقاط $(2, 5)$ و $(-3, -2)$ است. مختصات مرکز و اندازه ای قطر کوچک بیضی را پیدا کنید.	۱ نمجه ۹۷+۹ شنبه
۱۲	خروج از مرکز یک بیضی افقی $\frac{4}{5}$ ، مرکز آن $(-1, -4)$ و طول قطر کوچک این بیضی ۶ واحد است. الف: طول قطر کانونی و فاصله ای کانونی را محاسبه کنید. ب : مختصات نقاط دو سر قطر بزرگ را پیدا کنید.	۲۵+۰ نمجه ۹۷+۹ شنبه
۱۳	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. هر چه مقدار خروج از مرکز بیضی به صفر نزدیکتر باشد، شکل بینشی به دایره نزدیکتر خواهد شد.	۲۵+۰ نمجه ۹۷+۹ شنبه
۱۴	کانون های یک بیضی نقاط $(-5, 0)$ و $(0, 3)$ است. الف: فاصله ای کانونی و مختصات مرکز بیضی را بنویسید. ب : اگر $a = 6$ باشد، اندازه ای قطر کوچک را پیدا کنید. (a اندازه ای نصف قطر بزرگ بیضی است).	۲۵+۱ نمجه ۹۷+۰ شنبه
۱۵	در یک بیضی افقی، طول قطر بزرگ ۶ و قطر کوچک ۴ واحد است. اگر مرکز این بیضی نقطه ای با مختصات $(4, 5)$ باشد. الف) فاصله ای کانونی بینشی را پیدا کنید. ب) مختصات نقاط دو سر قطر بزرگ را بنویسید.	۱ نمجه ۹۷+۰ شنبه
۱۶	خروج از مرکز یک بیضی افقی $\frac{4}{5}$ و مرکز آن $(-4, -1)$ و طول قطر کوچک این بیضی ۶ واحد است. الف : فاصله ای کانونی را محاسبه کنید. ب : مختصات نقاط دو سر قطر بزرگ این بیضی را پیدا کنید.	۲۵+۰ نمجه ۹۷+۰ شنبه

درس ۲ : دایره

۱	معادله ی گسترده ای دایره ای به صورت $x^2 + y^2 - 6x + 2y + 6 = 0$ می باشد. مرکز و شعاع دایره را بنویسید.	۲۵+۰ نمجه ۹۷+۰ شنبه
---	---	------------------------

سوالات موضوعی امتحانات نهایی کشوری فصل ششم درس ریاضی ۳ پایه‌ی دوازدهم رشته‌ی علوم تجربی

۲۵	۰۷۸	وضعیت دو دایره به معادلات $x^2 + y^2 - 2x + 4y + 1 = 0$ و $(x+1)^2 + (y-2)^2 = 1$ نسبت به هم را مشخص کنید.	۲
۱۷۵	۰۷۹	وضعیت دو دایره به معادلات $x^2 + (y-5)^2 = 5$ و $(x-2)^2 + (y+3)^2 = 7$ نسبت به هم را مشخص کنید.	۲
۲۴۵	۰۸۰	وضعیت خط $3x + y = 0$ را نسبت به دایره‌ی $x^2 + y^2 - 2x - 3 = 0$ مشخص کنید.	۴
۲۶۵	۰۸۱	وضعیت دایره‌ی $(x-2)^2 + (y+3)^2 = 4$ و خط $x - y = 0$ را نسبت به هم مشخص کنید.	۵
۱	۰۸۲	معادله‌ی دایره‌ای را بنویسید که بر خط $3x + 4y = 1$ مماس بوده و مرکز آن $(1, 2)$ باشد.	۶
۱	۰۸۳	وضعیت دایره‌ی به معادله‌ی $2x^2 + y^2 - x - 2 = 0$ و خط $x + y = 0$ را نسبت به هم مشخص کنید.	۷
۱	۰۸۴	معادله‌ی دایره‌ای را بنویسید که بر خط $3x + 4y = 1$ مماس بوده و مرکز آن $(1, 2)$ باشد.	۸
۱	۰۸۵	معادله‌ی دایره‌ای به شکل $(x+1)^2 + y^2 = 4$ می‌باشد. الف: مختصات مرکز دایره و اندازه‌ی شعاع دایره را بنویسید. ب: مختصات تقاطع دایره با محور x ها را پیدا کنید.	۹
۲۵	۰۸۶	در جای خالی عبارت ریاضی مناسب قرار دهید. شعاع دایره‌ای به معادله‌ی $x^2 + y^2 - 2x - 3 = 0$ برابر است.	۱۰

۱۱	<p>مرکز دایره‌ای، نقطه‌ی $O(2, -3)$ است، این دایره روی خط $3x - 4y + 2 = 0$ وتری به طول ۶ جدا می‌کند، معادله‌ی این دایره را بنویسید.</p>	۱۱
۱۲	وضعیت خط $x + y = 3$ و دایره‌ی $x^2 + y^2 - 2x - 3 = 0$ را نسبت به هم مشخص کنید.	۱۲
۱۳	معادله‌ی دایره‌ای را بنویسید که مرکز آن $(0, 3)$ بوده و بر خط $3x - 4y = 2$ مماس باشد.	۱۳

((فصل هفتم : احتمال))

یادآوری مفاهیم

۱	جای خالی را با یکی از عبارت های داخل پرانتز کامل کنید. دو یشامدی که با هم رخ ندهند، دو یشامد (مستقل ، ناسازگار) هستند.	۲۵/۰ نمره	فرداد ۵
۲	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. دو یشامد A و B از هم مستقل هستند، هرگاه با هم رخ ندهند.	۲۵/۰ نمره	دی ۸۸
۳	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. دو یشامد B و A را ناسازگار می گوییم، هرگاه B و A با هم رخ ندهند.	۲۵/۰ نمره	فرداد ۹۹
۴	درستی یا نادرستی عبارت زیر را مشخص کنید. منظور از احتمال $P(A B)$ این است که احتمال وقوع یشامد A به شرط آن که بدانیم یشامد B رخ داده است.	۲۵/۰ نمره	فرداد ۹۹
۵	در هر قسمت، عبارت مناسب را انتخاب کنید. الف: دو یشامد A و B را گوییم هرگاه وقوع هر یک بر احتمال وقوع دیگری تأثیری نداشته باشد. (مستقل ، ناسازگار ، سازگار) ب: احتمال وقوع یشامد A به شرط اینکه بدانیم یشامد B رخ داده است، به صورت نمایش داده می شود. ($P(A - B)$ ، $P(A B)$ ، $P(B A)$)	۵/۰ نمره	پژوهش ۹۹

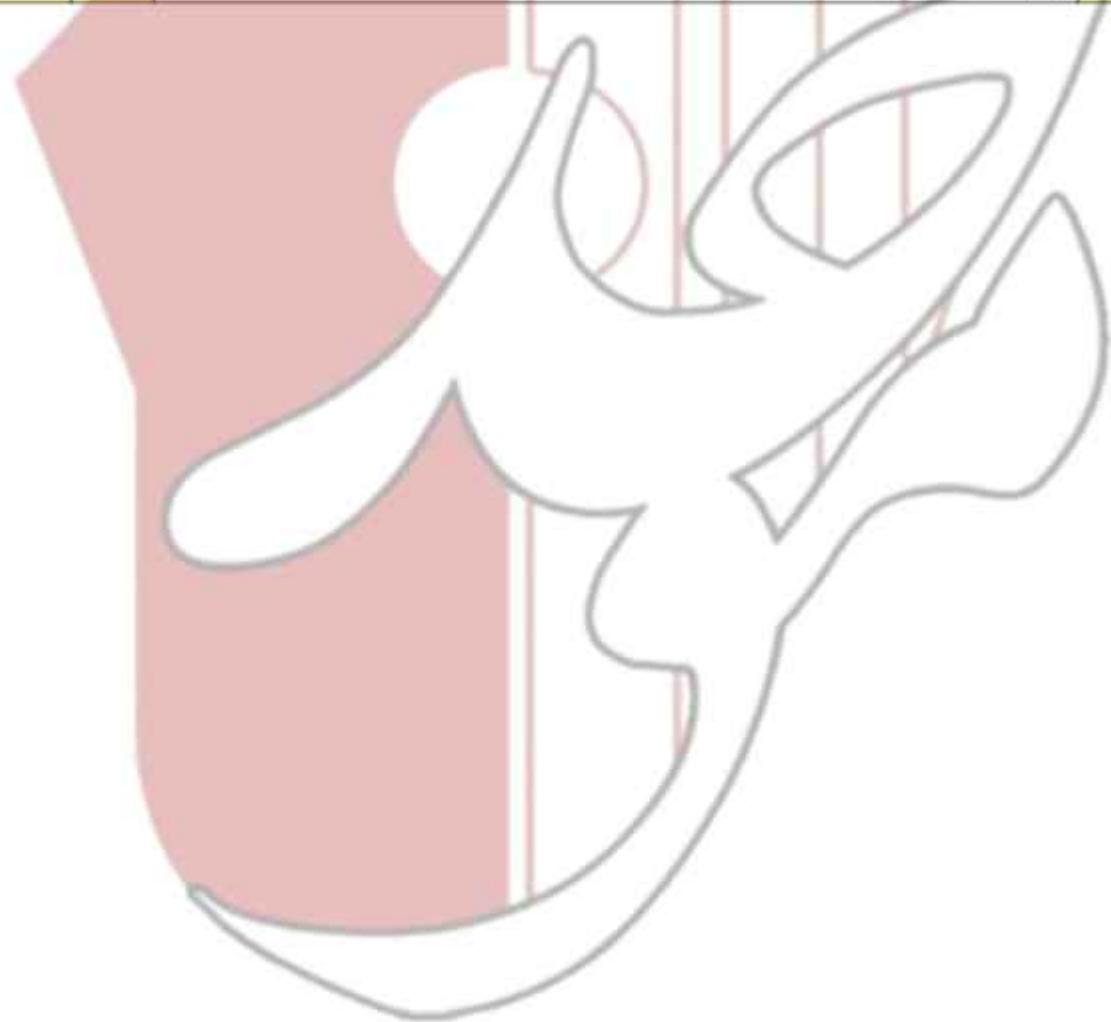
قانون احتمال کل

۱	یک سکه را پرتاب می کنیم و اگر بیشتر بیاید ۳ سکه می دیگر را با هم پرتاب می کنیم در این آزمایش احتمال اینکه دقیقاً یک سکه رو ظاهر شود، چقدر است؟	۵/۰ نمره	دی ۷۸
---	--	----------	-------

سنوات موضوعی انتخابات نهایی کشوری فصل هفتم درس ریاضی ۳ پایه‌ی دوازدهم رشته‌ی علوم تجربی

۱۰	که	سه ظرف یکسان داریم. ظرف اول شامل ۵ مهره سیز و ۴ مهره‌ی آبی است. ظرف دوم شامل ۷ مهره‌ی سیز و ۳ مهره‌ی آبی است. ظرف سوم شامل ۶ مهره‌ی سیز و ۴ مهره‌ی قرمز است. با چشم بسته یکی از ظرف‌ها را انتخاب و یک مهره از آن بیرون می‌آوریم. با چه احتمالی این مهره آبی است؟	۲
۱۱	که	سه ظرف یکسان داریم. ظرف اول شامل ۵ مهره قرمز و ۳ مهره‌ی آبی و ظرف دوم شامل ۴ مهره‌ی آبی و ظرف سوم شامل ۶ مهره‌ی قرمز است. با چشم بسته یکی از ظرف‌ها را انتخاب کرده و یک مهره از آن بیرون می‌آوریم. احتمال آن که مهره‌ی انتخابی آبی باشد، چقدر است؟	۳
۱۲	که	دو ظرف یکسان داریم. ظرف اول شامل ۷ مهره آبی و ۵ مهره قرمز است و ظرف دوم شامل ۶ مهره آبی و ۸ مهره قرمز است. از ظرف اول یک مهره انتخاب کرده و در ظرف دوم قرار می‌دهیم. سپس یک مهره از ظرف دوم انتخاب می‌کنیم. حساب کنید که با چه احتمالی این مهره آبی است؟	۴
۱۳	که	فرض کنید جمعیت یک کشور متتشکل از ۴۰۰ درصد مرد و ۶۰۰ درصد زن باشد و احتمال شیوع یک بیماری خاص در این دو گروه ۳ درصد و ۵ درصد باشد. اگر فردی به تصادف از این جامعه انتخاب شود، با چه احتمالی یه بیماری مورد نظر مبتلا است؟	۵
۱۴	که	اگر احتمال انتقال نوعی بیماری خاص به نوزاد پسر ۰/۰۸ و نوزاد دختر ۰/۰ باشد و خانواده‌ای متنظر به دنیا آمدن فرزندی باشد، با چه احتمالی نوزاد آنها به بیماری مذکور مبتلا خواهد بود؟	۶
۱۵	که	دو چیزه داریم. درون یکی از آنها ۱۲ لامپ قرار دارد که ۶ تا از آنها معیوب است و درون چیزه‌ی دیگر ۶ لامپ قرار دارد که ۴ تا از آنها معیوب هستند. به تصادف چیزه‌ی ای انتخاب کرده، یک لامپ از آن بیرون می‌آوریم. چقدر احتمال دارد لامپ مورد نظر معیوب باشد؟	۷
۱۶	که	اگر احتمال انتقال نوعی بیماری خاص به نوزاد پسر ۰/۰۸ و به دختر ۰/۰ باشد و خانواده‌ای قصد بجهه دار شدن را داشته باشد، با چه احتمالی نوزاد آنها به بیماری خاص مبتلا خواهد شد؟	۸
۱۷	که	اگر احتمال انتقال نوعی بیماری عقونی به نوزاد پسر ۰/۰۷ و نوزاد دختر ۰/۰۴ باشد و خانواده‌ای متنظر به دنیا آمدن فرزندی باشد، با چه احتمالی نوزاد آنها به بیماری مذکور مبتلا خواهد شد؟	۹
۱۸	که	سه ظرف یکسان داریم. ظرف اول شامل ۵ مهره‌ی قرمز و ۳ مهره‌ی آبی و ظرف دوم شامل ۴ مهره‌ی آبی و ظرف سوم شامل ۶ مهره‌ی قرمز است. با چشم بسته یکی از ظرف‌ها را انتخاب کرده و از آن یک مهره بیرون می‌آوریم. احتمال آن که مهره‌ی انتخابی آبی باشد، چقدر است؟	۱۰

۱۱	۰/۰۳ نوزاد دختر	اگر احتمال انتقال نوعی بیماری خاص به نوزاد پسر $0/08$ و نوزاد دختر $0/03$ باشد و خانواده‌ای متنظر به دنیا آمدن فرزندی باشد، با چه احتمالی نوزاد آنها به بیماری مذکور مبتلا خواهد بود؟
۱۲	۰/۰۷ سبز	دو ظرف یکسان داریم، ظرف اول 6 مهره سبز و 4 مهره آبی و ظرف دوم شامل 5 مهره سبز و 7 مهره آبی است. از ظرف اول مهره‌ای انتخاب کرد و در ظرف دوم قرار می‌دهیم. سپس یک مهره به تصادف از ظرف دوم انتخاب می‌کیم، حساب کنید که به چه احتمالی این مهره سبز است؟
۱۳	۰/۱۶ قرمز	۴ ظرف یکسان داریم. در ظرف اول 16 مهره قرار دارد و فقط 4 مهره از بین آنها قرمزند. در ظرف دوم همه‌ی مهره‌ها قرمزند و ظرف سوم 8 مهره دارد که شامل 6 مهره‌ی قرمز است. در ظرف چهارم هیچ مهره‌ی قرمزی وجود ندارد. با چشم بسته یکی از ظرف‌ها را انتخاب کرده و از آن یک مهره بیرون می‌آوریم. احتمال آن که مهره‌ی انتخابی قرمز باشد، چقدر است؟

پاسخ سوالات موضوعی نهایی

فصل اول ریاضی ۳ پایه دوازدهم علوم تجربی

فصل ۱: تابع

درس ۱: توابع چند جمله‌ای

نادرست	۱
پایین	۲
درست	۳
درست	۴
پایین تر	۵

تابع صعودی و نزولی

درست	۱
صعودی	۲
درست	۳
صفرا	۴
نادرست	۵
ثابت	۶
درست	۷
نادرست. تابع قدرمطلق در دامنه آش که مجموعه‌ی اعداد حقیقی است	۸
نه صعودی و نه نزولی است.	
ثابت	۹
یکنوا	۱۰

درس ۲ : ترکیب توابع

$g(x) = x^{\gamma}$	۱
$D_{fog} = \{x \in D_g \mid g(x) \in D_f\} = \{x \in R \mid \forall x - 1 \neq 0\} = R - \{\frac{1}{\gamma}\}$	۲
$D_{gof} = \{x \in D_f \mid f(x) \in D_g\} = \{x \geq 4 \mid \sqrt{x-4} \neq \pm 1\} = [4, 5) \cup (5, +\infty)$	۳
$D_f \geq 1, Dg = R$	۴
$D_{fog} = \{x \in D_g \mid f(x) \in D_f\} = \{x \in R \mid \forall x^{\gamma} - 1 \geq 1\} = (-\infty, -1] \cup [1, +\infty)$	۵
$D_g = [-\varepsilon, +\infty), D_f = R$	۶
$D_{fog} = \{x \in D_g \mid g(x) \in D_f\} = \{x \geq -\varepsilon \mid \sqrt{x+\varepsilon} \in R\} = [-\varepsilon, +\infty)$	۷
$f(g(x)) = \forall g(x) - 4 \quad \square \quad f(g(x)) = \forall x^{\gamma} - \varepsilon x + \varepsilon \rightarrow \forall g(x) - 4 = \forall x^{\gamma} - \varepsilon x + 14$ $\rightarrow \forall g(x) = \forall x^{\gamma} - \varepsilon x + 14 \rightarrow g(x) = x^{\gamma} - \varepsilon x + \varepsilon$	۸
الف) $D_{gof} = \{x \in D_f \mid f(x) \in D_g\} = \{x \in (-\infty, 4] \mid \sqrt{4 - \forall x} \in R\} = (-\infty, 4]$	۹
ب) $(gof)(2) = \frac{f}{g}(2) = (-1) - (-2) = 1$	۱۰
$(gof)(x) = g(f(x)) = g(\sqrt{x}) = \sin \sqrt{x}$	۱۱
$(fog)(4) = f(g(4)) = f(4) = 5$	۱۲
$D_f = R$	۱۳
$D_g = x + \varepsilon \geq 0 \rightarrow x \geq -\varepsilon$	۱۴
$D_{fog} = \{x \in D_g \mid g(x) \in D_f\} = \{x \geq -\varepsilon \mid \sqrt{x+\varepsilon} \in R\} = [-\varepsilon, +\infty)$	۱۵

$$f(g(x)) = 2x^3 - 2x + 14$$

۱۱

$$\square \boxed{f(x) = 2x - 4} \rightarrow f(g(x)) = 2g(x) - 4$$

$$\rightarrow 2g(x) - 4 = 2x^3 - 2x + 14 \rightarrow 2g(x) = 2x^3 - 2x + 18$$

$$\square \boxed{g(x) = x^3 - x + 9}$$

الف :

$$D_f = [1, +\infty), D_g = R$$

$$D_{fog} = \{x \in D_g \mid g(x) \in D_f\}$$

$$= \{x \in R \mid 2x^3 - 1 \geq 1\} = \{x \in R \mid 2x^3 \geq 2\} = \{x \in R \mid x^3 \geq 1\} = (-\infty, 1] \cup [1, +\infty)$$

$$(fog)(x) = f(g(x)) = f(2x^3 - 1) = \sqrt{(2x^3 - 1) - 1} = \sqrt{2x^3 - 2}$$

$$\text{الف)} \quad f(-2) = 1 \quad \text{و) } 2t - 1 = -4 \rightarrow t = -1 \quad \text{و) } [-2, +\infty)$$

۱۲

$$D_f = [1, +\infty), D_g = R$$

۱۳

$$D_{fog} = \{x \in D_g \mid g(x) \in D_f\} = \{x \in R \mid 2x^3 - 1 \in R\}$$

$$= (-\infty, -1] \cup [1, +\infty)$$

$$\text{و) } (gof)(2) = 1$$

$$\text{الف)} \quad g(f(1)) = g(2) = -2$$

۱۴

$$\text{و) } (f + g)(\cdot) = -1 + 3 = 2$$

$$(f \circ (f + g))(\cdot) = f((f + g)(\cdot)) = f(2) = -5$$

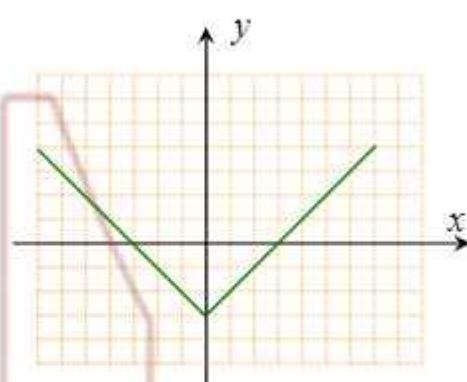
درست

۱۵

۱۷

$$(gof)(-1) = g(-1) = -5$$

$$(g^{-1} \circ f^{-1})(2) = g^{-1}(4) = -4$$

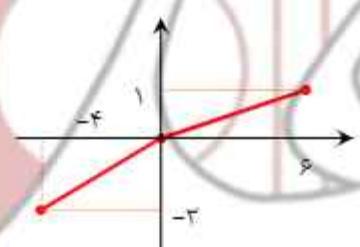
تبديلات

طول نقاط دو برابر و عرض نقاط ۲ واحد کم می شود.

۱

تابع اصلی			
x	-2	0	2
y	-1	2	3

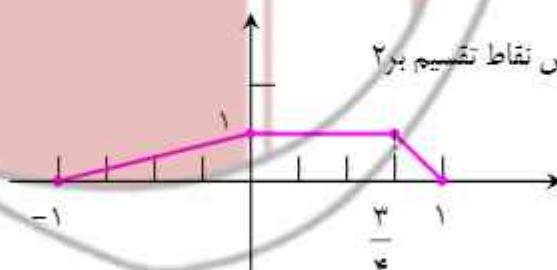
تابع جدید			
x	-4	0	6
y	-3	0	1

تابع اصلی			
x	-4	0	2
y	0	2	2

تابع جدید				
x	-1	0	$\frac{3}{4}$	1
y	0	1	1	0

طول نقاط تقسیم بر ۴ و عرض نقاط تقسیم بر ۲

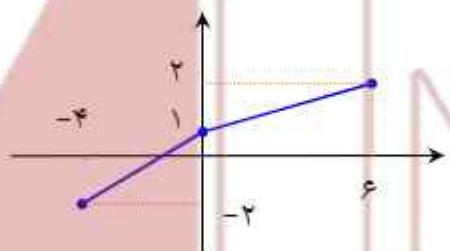

۳

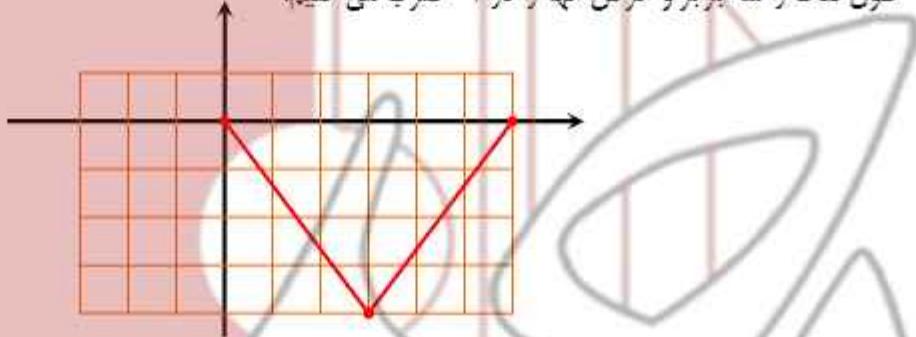
تابع اصلی			
x	-۲	۰	۳
y	-۱	۲	۳

تابع جدید			
x	-۴	۰	۶
y	-۲	۱	۲

طول نقاط نمودار را دو برابر و عرض نقاط را یک واحد کم کنیم.

طول نقاط را سه برابر و عرض آنها را در ۳ ضرب می کنیم.

نادرست

۴

۵

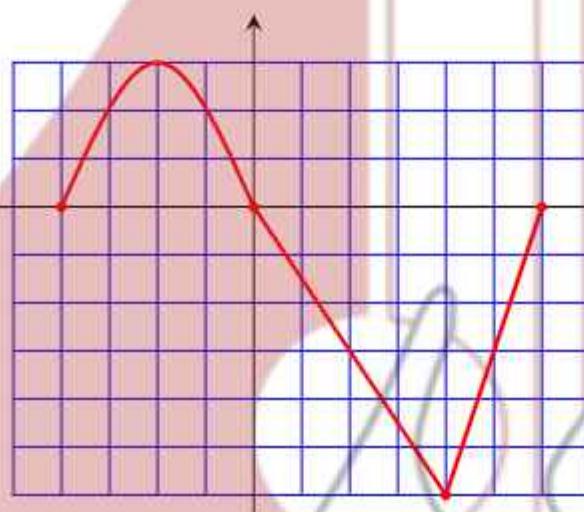
الف : ابتدا مختصات نقاط مهم تابع اصلی را تعیین من کنیم.

۶

x	-۲	-۱	.	۲	۳
y	۰	۱	۰	-۲	۰

اگر نو طول نقاط دو برابر و عرض نقاط را سه برابر من کنیم تا مختصات نقاط مهم تابع جدید بدست آیند.

x	-۴	-۲	.	۴	۶
y	۰	۳	۰	-۶	۰

$D = [-4, 6]$

عرض نقاط دو برابر من شود ولذا برد تابع جدید من شود $[-2, 8]$

۷

نادرست

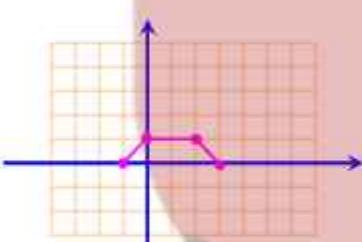
۸

درست

۹

طول نقاط اصلی نمودار را در $\frac{1}{2}$ و عرض آنها را در $\frac{1}{3}$ ضرب من کنیم.

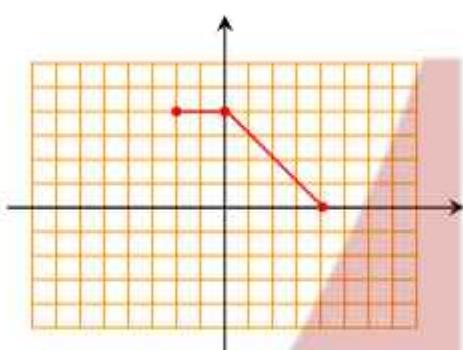
۱۰

درست

۱۱

۱۲

تابع	X	-۴	-۱	۰	۲
اصلی	y	-۲	۰	۲	۴

تابع	X	۴	-۱	-۲
تبدیل باقیه	y	۰	۴	۴

$$f(x) = x^3 - 2x + 1 = (x-1)^3 - 2$$

۱ مرحله‌ی $f(x) - 2 = (x-1)^3 - 2$

۲ مرحله‌ی $f(x+1) - 2 = x^3 - 2$

۳ مرحله‌ی $-f(x+1) + 2 = -x^3 + 2$

۱۳

درس ۳ : تابع وارون

$$(g^{-1} \circ f^{-1})(\Delta) = g^{-1}(f^{-1}(\Delta)) = g^{-1}(64) = 4$$

$$\left. \begin{array}{l} f^{-1}(x) = \sqrt[3]{x+4} \\ g^{-1}(x) = \sqrt[3]{x} \end{array} \right\} \Rightarrow f^{-1}(\Delta) = \sqrt[3]{\Delta+4} = \sqrt[3]{64} \rightarrow g^{-1} \circ f^{-1}(\Delta) = g^{-1}(64) = \sqrt[3]{64} = 4$$

به پاسخ سؤال قبل مراجعه کنید.

$$h(x) = x^3 - 5 \quad ; \quad x \geq 0$$

$$(gof)(x) = x \quad , \quad (fog)(x) = x$$

کافی است که نشان دهیم:

$$(fog)(x) = f\left(\frac{x+5}{3}\right) = 3\left(\frac{x+5}{3}\right) - 5 = x$$

$$(gof)(x) = g(3x-5) = \frac{(3x-5)+5}{3} = x$$

الف :

۶

$$y = \sqrt{x+2} \quad \square \xrightarrow{\text{مکانی}} \rightarrow x = \sqrt{y+2} \rightarrow x^2 = (\sqrt{y+2})^2 \rightarrow x^2 = y+2 \rightarrow x^2 - 2 = y$$

$$\rightarrow f^{-1}(x) = x^2 - 2$$

ب این تابع یک سهمی رو به بالا است. طول رأس سهمی به صورت زیر است.

$$x = \frac{-b}{2a} = \frac{4}{2(1)} = 2$$

لذا تابع در بازه هایی نظیر $(-\infty, 2)$ یا $(2, +\infty)$ یک به یک خواهد بود.

توجه : بازه های دیگر نیز می توان نوشت و از طرف ۲ نیز ، بازه را می توان بسته نوشت.

باید نشان دهیم که $g(f(x)) = x$ و $f(g(x)) = x$

$$f(g(x)) = f\left(\frac{3-2x}{2}\right) = \frac{-8\left(\frac{3-2x}{2}\right) + 3}{2} = \frac{-8(3-2x) + 3}{2} = \frac{-24 + 16x + 3}{2} = \frac{16x - 21}{2} = x$$

$$g(f(x)) = g\left(\frac{-8x+3}{2}\right) = \frac{3 - 2\left(\frac{-8x+3}{2}\right)}{2} = \frac{3 - (-8x+3)}{2} = \frac{3 + 8x - 3}{2} = \frac{8x}{2} = x$$

$$f(x) = -\frac{y}{2} - 3$$

$$y = -\frac{y}{2} - 3 \quad \square \xrightarrow{\text{مکانی}} \rightarrow x = -\frac{y}{2} - 3 \rightarrow x + 3 = -\frac{y}{2}$$

$$\square \xrightarrow{\text{مکانی}} \rightarrow -\frac{y}{2} - 3 = y \rightarrow y = -\frac{2x+6}{2}$$

$$\Rightarrow f^{-1}(x) = -\frac{2x+6}{2}$$

$$y = -\alpha - \sqrt{\gamma x + 1} \quad \square \xrightarrow{x \leftarrow \frac{y}{\gamma}} \rightarrow x = -\alpha - \sqrt{\gamma y + 1} \rightarrow x + \alpha = -\sqrt{\gamma y + 1} \rightarrow (x + \alpha)^2 = \gamma y + 1$$

$$\rightarrow \frac{(x + \alpha)^2 - 1}{\gamma} = y$$

$$\Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{(x + \alpha)^2 - 1}{\gamma}$$

درست ۱۰

نادرست ۱۱

پاسخ سوالات موضوعی نهایی

فصل دوم ریاضی ۳ پایه دوازدهم علوم تجربی

فصل ۲ : مثلثات

درس ۱ : توابع متناوب

$\max(f) = 2 + 2 = 5$ ، $\min(f) = - 2 + 2 = -1$ ، $T = \frac{2\pi}{ b } = \frac{2\pi}{4} = \frac{\pi}{2}$	۱
$\max(f) = -2 + 1 = 3$ ، $\min(f) = - -2 + 1 = -1$	۲
$\max(f) = 2 - 1 = 1$ ، $\min(f) = - 2 - 1 = -3$ ، $T = \frac{2\pi}{ b } = \frac{2\pi}{2\pi} = \frac{1}{2}$	۳
$\max(f) = -2 + 1 = 3$ ، $\min(f) = - -2 + 1 = -1$ ، $T = \frac{2\pi}{ b } = \frac{2\pi}{2\pi} = 1$	۴
$\max(f) a + c = \pi - 2 = \pi - 2$ $\min(f) = - a + c = - \pi - 2 = -\pi - 2$ $T = \frac{2\pi}{ b } = \frac{2\pi}{ \frac{1}{2} } = 4\pi$	۵
$\max(y) = a + c = 1 + \sqrt{3}$ $\min(y) = - a + c = -1 + \sqrt{3}$ $T = \frac{2\pi}{\frac{\pi}{2}} = 4$	۶
$\min(y) = - a + c = - 2 + (-2) = -5$ درست	۷
$T = \frac{2\pi}{ b } \rightarrow 4\pi = \frac{2\pi}{ b } \rightarrow 4 b = 2 \rightarrow b = \frac{1}{2} \rightarrow b = \pm \frac{1}{2}$	۸

$$|a| = \frac{y_{\max} - y_{\min}}{2} = \frac{-1 - (-3)}{2} = \frac{-1 + 3}{2} = 1 \rightarrow a = \pm 1$$

$$c = \frac{y_{\max} + y_{\min}}{2} = \frac{-1 + 3}{2} = \frac{2}{2} = 1$$

این توابع می توانند به شکل زیر باشند.

$$y = a \sin bx + c \rightarrow \begin{cases} y = 1 \sin \frac{1}{2}x - 1 \\ y = -1 \sin \frac{1}{2}x - 1 \\ y = 1 \sin(-\frac{1}{2})x - 1 \\ y = -1 \sin(-\frac{1}{2})x - 1 \end{cases}$$

$$T = \frac{2\pi}{|b|} = \frac{2\pi}{1} = 2\pi \text{ دوره تناوب}$$

$$y_{\max} = |a| + c = 1 - 1 = 0$$

$$y_{\min} = -|a| + c = -1 - 1 = -2$$

$$\max(y) = |a| + c = 1 + 0 = 1$$

$$\min(y) = -|a| + c = -1 + 0 = -1$$

$$T = \frac{2\pi}{|-1|} = 2\pi$$

$$\min(f) = -|a| + c = -1 + 0 = -1$$

$$\max(f) = |a| + c = 1 + 0 = 1$$

$$T = \frac{2\pi}{|b|} = \frac{2\pi}{\frac{1}{3}} = 6\pi$$

با توجه به نمودار می توان نوشت:

$$\max(f) = 5 , \quad \min(f) = 1 , \quad T = 6\pi - 0 = 6\pi$$

$$b = \frac{2\pi}{T} = \frac{2\pi}{4\pi} = \frac{1}{2}$$

$$c = \frac{\max(f) + \min(f)}{2} = \frac{5+1}{2} = 3$$

پس داریم:

$$y = a \cos bx + c = a \cos\left(\frac{1}{2}x\right) + 3$$

نمودار تابع از نقطه‌ی (۰, ۵) می‌گذرد، لذا:

$$5 = a \cos\left(\frac{1}{2}(0)\right) + 3$$

$$\rightarrow 5 = a + 3 \rightarrow a = 2$$

در نتیجه:

$$y = a \cos bx + c = 2 \cos\left(\frac{1}{2}x\right) + 3$$

یا اینکه:

$$y = a \cos bx + c = 2 \cos\left(-\frac{1}{2}x\right) + 3$$

$$|a| = \frac{5 - (-1)}{2} = 3 \rightarrow a = \pm 3$$

$$c = \frac{5 + (-1)}{2} = 3$$

$$|b| = \frac{2\pi}{4\pi} = \frac{1}{2} \rightarrow b = \pm \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow y = 3 \sin\left(\pm \frac{1}{2}x\right) + 3$$

۱۳

$$|a| = \frac{5 - (-5)}{2} = 5 \rightarrow a = -5$$

$$|b| = \frac{2\pi}{4\pi} = 1 \rightarrow b = 1$$

۱۴

$$c = \frac{2 + (-2)}{2} = .$$

$$f(x) = a \cos bx + c \rightarrow f(x) = -2 \cos x$$

تابع تابعی

$\forall x \neq k\pi + \frac{\pi}{2} \rightarrow x \neq \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4}$	۱
قادرست	۲
درست	۳
π	۴
R	۵
$T = \pi$	۶
صعودی	۷
قادرست	۸

روابط مثلثاتی

$$\sin^2 \alpha = \frac{1}{2}(1 - \cos 2\alpha)$$

$$\sin^2(72^\circ) = \frac{1}{2}(1 - \cos 144^\circ) = \frac{1}{2}(1 - \frac{\sqrt{2}}{2}) = \frac{1}{2}(\frac{2 - \sqrt{2}}{2}) = \frac{2 - \sqrt{2}}{4}$$

$$\rightarrow \sin(72^\circ) = \sqrt{\frac{2 - \sqrt{2}}{4}} = \frac{\sqrt{2 - \sqrt{2}}}{2}$$

$$\cos 2\alpha = 2\cos^2 \alpha - 1 = 2\left(\frac{5}{13}\right)^2 - 1 = \frac{2 \cdot 25}{169} - 1 = \frac{50 - 169}{169} = -\frac{119}{169}$$

$$\sin^2 \alpha = \frac{1}{2}(1 - \cos 2\alpha)$$

$$\sin^2(15^\circ) = \frac{1}{2}(1 - \cos 30^\circ) = \frac{1}{2}\left(1 - \frac{\sqrt{3}}{2}\right) = \frac{1}{2}\left(\frac{2 - \sqrt{3}}{2}\right) = \frac{2 - \sqrt{3}}{4}$$

$$\rightarrow \sin(15^\circ) = \sqrt{\frac{2 - \sqrt{3}}{4}} = \frac{\sqrt{2 - \sqrt{3}}}{2}$$

۳

رجوع شود به تمرین ۳

۴

$$\sin 15^\circ = \sqrt{\frac{1 - \cos 30^\circ}{2}} = \frac{\sqrt{2 - \sqrt{3}}}{2}$$

۵

$$A = 4 \sin x \cos x \cos 2x = 2(\sin x \cos x) \cos 2x = \sin 2x \cos 2x = \sin 4x$$

$$x = (4/\delta)^\circ \rightarrow A = \sin 4(4/\delta) = \sin 16^\circ = \frac{1}{2}$$

۶

درس ۲ : معادلات مثلثاتی

$$\sin x - 1 + \sqrt{3} \sin^2 x = 0 \rightarrow \sqrt{3} \sin^2 x + \sin x - 1 = 0$$

۱

$$\begin{cases} \sin x = -1 \rightarrow \pi k\pi - \frac{\pi}{2} \\ \sin x = \frac{1}{\sqrt{3}} \rightarrow \begin{cases} x = \pi k\pi + \frac{\pi}{6} \\ x = (\pi k + 1)\pi - \frac{\pi}{6} \end{cases} \end{cases}$$

$$(1 - \sqrt{3} \sin^2 x) - \sin x = 0 \rightarrow \sqrt{3} \sin^2 x + \sin x - 1 = 0 \rightarrow \sin x = -1, \sin x = \frac{1}{\sqrt{3}}$$

۲

$$\sin x = -1 \rightarrow x = \pi k\pi - \frac{\pi}{2}$$

$$\sin x = \frac{1}{\sqrt{3}} \quad \boxed{a = \frac{\pi}{6}} \rightarrow \begin{cases} x = \pi k\pi + \frac{\pi}{6} \\ x = \pi k\pi + \pi - \frac{\pi}{6} = \pi k\pi + \frac{5\pi}{6} \end{cases}$$

$$\sqrt{2}\sin x + \sqrt{2} = \sqrt{8} \rightarrow \sqrt{2}\sin x + \sqrt{2} = 2\sqrt{2} \rightarrow \sin x = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\begin{cases} \alpha = \frac{\pi}{4} \\ \square \quad \rightarrow \end{cases} \begin{cases} x = 2k\pi + \frac{\pi}{4} \\ x = 2k\pi + \pi - \frac{\pi}{4} = 2k\pi + \frac{3\pi}{4} \end{cases}$$

$$\sin x \cos x = \frac{\sqrt{2}}{4} \quad \square \quad \rightarrow \quad \sqrt{2}\sin x \cos x = \frac{\sqrt{2}}{2} \rightarrow \sin 2x = \frac{\sqrt{2}}{2} \quad \alpha = \frac{\pi}{4} \quad \square \quad \rightarrow$$

$$\begin{cases} \alpha = \frac{\pi}{4} \\ \square \quad \rightarrow \end{cases} \begin{cases} 2x = 2k\pi + \frac{\pi}{4} \rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{8} \\ 2x = 2k\pi + \pi - \frac{\pi}{4} \rightarrow x = k\pi + \frac{3\pi}{8} \end{cases}$$

$$\cos 2x - \cos x + 1 = 0 \rightarrow \cos^2 x - 1 - \cos x + 1 = 0 \rightarrow \cos^2 x - \cos x = 0.$$

$$\rightarrow \cos x(\cos x - 1) = 0$$

$$\rightarrow \begin{cases} \cos x = 0 \rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{2} \\ \cos x = 1 \quad \square \quad \rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

$$\cos^2 x - \cos x - 5 = 0$$

$$\Delta = (\frac{-1}{2})^2 - 4(\frac{1}{2})(-\frac{5}{2}) = 1 + 4 = 5 \rightarrow \begin{cases} \cos x = \frac{1+11}{4} = 5 \\ \cos x = \frac{1-11}{4} = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

تساوی $\cos x = 5$ غیر ممکن است ولی تساوی $\cos x = -\frac{1}{2}$ قابل قبول است. لذا:

$$\cos x = -\frac{1}{2} \quad \square \quad \rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{2\pi}{3}, \quad k \in \mathbb{Z}$$

$\sin 2x = \frac{\sqrt{3}}{2} \quad \square \quad \square \quad \square \rightarrow \begin{cases} 2x = 2k\pi + \frac{\pi}{6} \rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{12} \\ 2x = 2k\pi + \pi - \frac{\pi}{6} \rightarrow x = k\pi + \frac{5\pi}{12} \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z})$	۷
$\cos x = \cos(\frac{\pi}{6}) \rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{6}$	۸
$(1 - \sin^2 x) - \sin x = \frac{1}{4} \rightarrow \sin^2 x + \sin x - \frac{3}{4} = 0$ $\sin^2 x + \sin x - \frac{3}{4} = 0 \rightarrow 4\sin^2 x + 4\sin x - 3 = 0$ $\Delta = (\pm)^2 - 4(\pm)(-\mp) = 16 + 48 = 64 \rightarrow \begin{cases} \sin x = \frac{-4 + 8}{2(4)} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2} \\ \sin x = \frac{-4 - 8}{2(4)} = \frac{-12}{8} = -\frac{3}{2} \end{cases}$ برای حالت $\sin x = \frac{1}{2}$ می‌توان نوشت: $\sin x = \frac{1}{2}$ $\sin x = \frac{1}{2} \rightarrow x = 2k\pi + \frac{\pi}{6}$ $\sin x = \frac{1}{2} \rightarrow x = 2k\pi + \pi - \frac{\pi}{6}$ ولی حالت $\sin x = -\frac{3}{2}$ قابل قبول نیست.	۹
$\sqrt{3} \sin x \cos x = \frac{\sqrt{3}}{2} \rightarrow \sin 2x = \frac{\sqrt{3}}{2}$ $\square \quad \square \quad \square \rightarrow \begin{cases} 2x = 2k\pi + \frac{\pi}{6} \rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{12} \\ 2x = 2k\pi + \pi - \frac{\pi}{6} \rightarrow x = k\pi + \frac{5\pi}{12} \end{cases}$	۱۰
$\sin x \cos x = \frac{\sqrt{3}}{4} \rightarrow \sqrt{3} \sin x \cos x = \frac{\sqrt{3}}{2} \rightarrow \sin 2x = \frac{\sqrt{3}}{2}$	۱۱

$$\square \square \square \rightarrow \begin{cases} 2x = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \\ 2x = 2k\pi + \pi - \frac{\pi}{2} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} x = k\pi + \frac{\pi}{4} \\ x = k\pi + \frac{\pi}{2} \end{cases} ; \quad k \in \mathbb{Z}$$

$$S = \frac{1}{2}ab \sin \theta \quad \square \square \rightarrow \frac{1}{2}(2)(2) \sin \theta = 2 \rightarrow \sin \theta = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\rightarrow \theta = 45^\circ \quad or \quad \theta = 135^\circ$$

لذا با شرایط دو مثلث می توان رسم کرد.

$$2\sin^2 x + \sin x - 1 = 0 \rightarrow \frac{1}{2}(2\sin x - 1)(2\sin x + 1) = 0$$

$$\rightarrow (2\sin x - 1)(\sin x + 1) = 0$$

$$2\sin x - 1 = 0 \rightarrow \sin x = \frac{1}{2} \rightarrow \begin{cases} x = 2k\pi + \frac{\pi}{6} \\ x = 2k\pi + \pi - \frac{\pi}{6} \end{cases}$$

$$\sin x + 1 = 0 \rightarrow \sin x = -1 \rightarrow x = 2k\pi - \frac{\pi}{2}$$

پاسخ سوالات موضوعی نهایی

فصل سوم ریاضی ۳ پایه دوازدهم علوم تجربی

فصل ۳ : حد بی نهایت و حد در بی نهایت

درس ۱ : حد بی نهایت

تقسیم چند جمله ای ها

درست	۱
$x - ۳ = + \rightarrow x = ۳$	
$R = f(۳) = ۲(۳)^۷ - ۵(۳) + ۱ = ۱۸ - ۱۵ + ۱ = ۴$	
درست	۲
$x + ۱$	۴

حدهای مبهم

۱	$\varphi) \lim_{x \rightarrow ۳} \frac{x^۷ - ۹}{\sqrt{x+۱} - ۲} = \lim_{x \rightarrow ۳} \frac{(x-۳)(x+۳)(\sqrt{x+۱} + ۲)}{(\sqrt{x+۱} - ۲)(\sqrt{x+۱} + ۲)}$
۱	$= \lim_{x \rightarrow ۳} \frac{(x-۳)(x+۳)(\sqrt{x+۱} + ۲)}{x-۳} = \lim_{x \rightarrow ۳} (x+۳)(\sqrt{x+۱} + ۲)$
۱	$= (۳+۳)(\sqrt{۳+۱} + ۲) = ۶ \cdot ۴ = ۲۴$
۲	$\lim_{x \rightarrow ۱} \frac{x - \sqrt{x}}{(x-۱)(x+۲)} = \lim_{x \rightarrow ۱} \frac{x - \sqrt{x}}{(x-۱)(x+۲)} \cdot \frac{x + \sqrt{x}}{x + \sqrt{x}} = \lim_{x \rightarrow ۱} \frac{x^۷ - x}{(x-۱)(x+۲)(x + \sqrt{x})}$
۲	$= \lim_{x \rightarrow ۱} \frac{x(x-۱)}{(x-۱)(x+۲)(x + \sqrt{x})} = \lim_{x \rightarrow ۱} \frac{x}{(x+۲)(x + \sqrt{x})} = \frac{۱}{(۱+۲)(۱ + \sqrt{۱})}$
۲	$= \frac{۱}{۳ \cdot ۲} = \frac{۱}{۶}$

$$\lim_{x \rightarrow ۴} \frac{x^۲ - ۴}{۴ - \sqrt{x+۱}} = \lim_{x \rightarrow ۴} \frac{(x-۴)(x+۴)}{۴ - \sqrt{x+۱}} \cdot \frac{\sqrt{x+۱} + \sqrt{x+۱}}{\sqrt{x+۱} + \sqrt{x+۱}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow ۴} \frac{(x-۴)(x+۴)(\sqrt{x+۱} + \sqrt{x+۱})}{۴ - (x+۱)} = \lim_{x \rightarrow ۴} \frac{(x-۴)(x+۴)(\sqrt{x+۱} + \sqrt{x+۱})}{۴ - x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow ۴} -(x+۴)(\sqrt{x+۱} + \sqrt{x+۱}) = -(۴+۴)(\sqrt{۴+۱} + \sqrt{۴+۱}) = -۲۴$$

$$\lim_{x \rightarrow ۴} \frac{\sqrt{x} - \sqrt{۴}}{x^۲ - ۱۶} = \lim_{x \rightarrow ۴} \frac{\sqrt{x} - \sqrt{۴}}{(x-۴)(x+۴)} \cdot \frac{\sqrt{x} + \sqrt{۴}}{\sqrt{x} + \sqrt{۴}} = \lim_{x \rightarrow ۴} \frac{\sqrt{x} - \sqrt{۴}}{(x-۴)(x+۴)(\sqrt{x} + \sqrt{۴})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow ۴} \frac{-۱}{(x+۴)(\sqrt{x} + \sqrt{۴})} = \frac{-۱}{(۴+۴)(\sqrt{۴} + \sqrt{۴})} = \frac{-۱}{۸+۸} = \frac{-۱}{۱۶}$$

$$\lim_{x \rightarrow -۱} \frac{x^۲ - ۱}{x + \sqrt{۲x+۴}} = \lim_{x \rightarrow -۱} \frac{x^۲ - ۱}{x + \sqrt{۲x+۴}} \cdot \frac{x - \sqrt{۲x+۴}}{x - \sqrt{۲x+۴}}$$

$$\lim_{x \rightarrow -۱} \frac{x^۲ - ۱}{x^۲ - (۲x+۴)} \cdot \frac{x - \sqrt{۲x+۴}}{۱} = \lim_{x \rightarrow -۱} \frac{x^۲ - ۱}{x^۲ - ۲x - ۴} \cdot (x - \sqrt{۲x+۴})$$

$$= \lim_{x \rightarrow -۱} \frac{(x-۱)(x+۱)}{(x+۱)(x-۴)} \cdot (x - \sqrt{۲x+۴}) = \lim_{x \rightarrow -۱} \frac{x-۱}{x-۴} \cdot (x - \sqrt{۲x+۴})$$

$$= \frac{-۱-۱}{-۱-۴} \cdot (-۱ - \sqrt{۲(-۱)+۴}) = \frac{۲}{۵}(-۱-۱) = -۱$$

$$\lim_{x \rightarrow ۴} \frac{x^۲ - ۴x - ۴}{x - \sqrt{x+۶}} = \lim_{x \rightarrow ۴} \frac{x^۲ - ۴x - ۴}{x - \sqrt{x+۶}} \cdot \frac{x + \sqrt{x+۶}}{x + \sqrt{x+۶}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow ۴} \frac{x^۲ - ۴x - ۴}{x^۲ - (x+۶)} \cdot (x + \sqrt{x+۶}) = \lim_{x \rightarrow ۴} \frac{(x-۴)(x+۱)}{(x+۶)(x-۴)} \cdot (x + \sqrt{x+۶})$$

$$= \lim_{x \rightarrow ۴} \frac{x+۱}{x+۶} \cdot (x + \sqrt{x+۶}) = \frac{۵+۱}{۵+۶} \cdot (۵ + \sqrt{۵+۶}) = \frac{۶}{۱۱}$$

$$\lim_{x \rightarrow ۴} \frac{x^۲ - ۹}{۹ - \sqrt{x+۱}} = \lim_{x \rightarrow ۴} \frac{x^۲ - ۹}{۹ - \sqrt{x+۱}} \cdot \frac{\sqrt{x+۱} + \sqrt{x+۱}}{\sqrt{x+۱} + \sqrt{x+۱}} = \lim_{x \rightarrow ۴} \frac{x^۲ - ۹}{۹ - (x+۱)} \cdot (\sqrt{x+۱} + \sqrt{x+۱})$$

$$= \lim_{x \rightarrow \gamma} \frac{(x - \gamma)(x + \gamma)(\gamma + \sqrt{x + 1})}{\gamma - x} = \lim_{x \rightarrow \gamma} - (x + \gamma)(\gamma + \sqrt{x + 1}) \\ = (-\varphi) \cdot (\gamma + \gamma) = -2\varphi$$

$$\text{الف) } \lim_{x \rightarrow \gamma} \frac{(x - \gamma)(x + \gamma)(\gamma + \sqrt{x + 1})}{(\gamma - \sqrt{x + 1})(\gamma + \sqrt{x + 1})} = \lim_{x \rightarrow \gamma} \frac{(x - \gamma)(x + \gamma)(\gamma + \sqrt{x + 1})}{(\gamma - (x + 1))}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \gamma} \frac{(x - \gamma)(x + \gamma)(\gamma + \sqrt{x + 1})}{-\gamma + \gamma} = \lim_{x \rightarrow \gamma} \frac{(x - \gamma)(x + \gamma)(\gamma + \sqrt{x + 1})}{-(x - \gamma)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \gamma} \frac{(x + \gamma)(\gamma + \sqrt{x + 1})}{-\gamma} = \frac{(\gamma + \gamma)(\gamma + \sqrt{\gamma + 1})}{-\gamma} = -2\varphi$$

$$\lim_{x \rightarrow \delta} \frac{\gamma - \sqrt{x - 1}}{x - \delta} = \lim_{x \rightarrow \delta} \frac{\gamma - \sqrt{x - 1}}{x - \delta} \cdot \frac{\gamma + \sqrt{x - 1}}{\gamma + \sqrt{x - 1}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \delta} \frac{-(x - \delta)}{(x - \delta)(\gamma + \sqrt{x - 1})} = \frac{-1}{\varphi}$$

$$\lim_{x \rightarrow \delta} \frac{\gamma - \sqrt{x - 1}}{x - \delta} = \lim_{x \rightarrow \delta} \frac{\gamma - \sqrt{x - 1}}{x - \delta} \cdot \frac{\gamma + \sqrt{x - 1}}{\gamma + \sqrt{x - 1}} = \lim_{x \rightarrow \delta} \frac{\gamma - (x - 1)}{x - \delta} \cdot \frac{1}{\gamma + \sqrt{x - 1}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \delta} \frac{\delta - x}{x - \delta} \cdot \frac{1}{\gamma + \sqrt{x - 1}} = \lim_{x \rightarrow \delta} \frac{-1}{\gamma + \sqrt{\delta - 1}} = \frac{-1}{\gamma + \sqrt{\delta - 1}} = \frac{-1}{\varphi}$$

$$\text{الف) } \lim_{x \rightarrow \gamma} \frac{x - \sqrt{x}}{x^{\gamma} + x - \gamma} = \lim_{x \rightarrow \gamma} \frac{(x - \sqrt{x})(x + \sqrt{x})}{(x - \gamma)(x + \gamma)(x + \sqrt{x})} = \lim_{x \rightarrow \gamma} \frac{x^{\gamma} - x}{(x - \gamma)(x + \gamma)(x + \sqrt{x})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \gamma} \frac{x(x - 1)}{(x - \gamma)(x + \gamma)(x + \sqrt{x})} = \lim_{x \rightarrow \gamma} \frac{x}{(x + \gamma)(x + \sqrt{x})} = \frac{1}{\varphi}$$

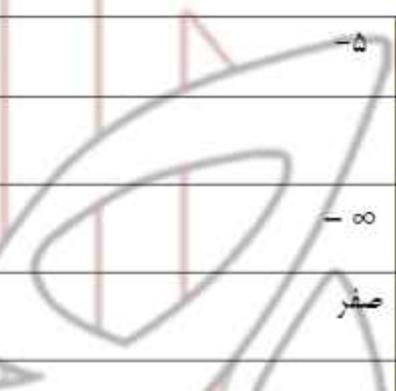
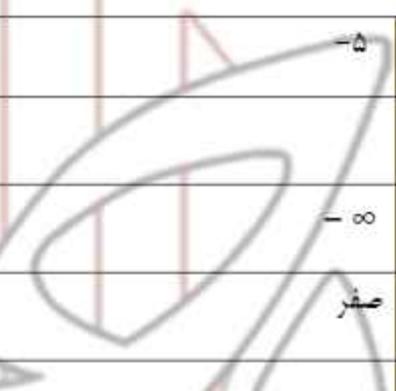
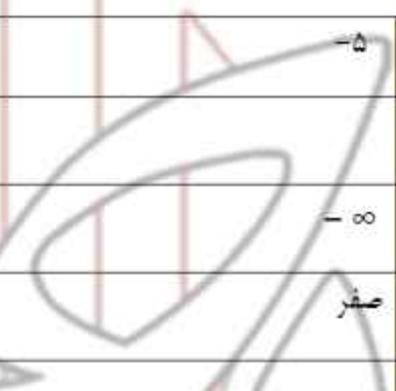
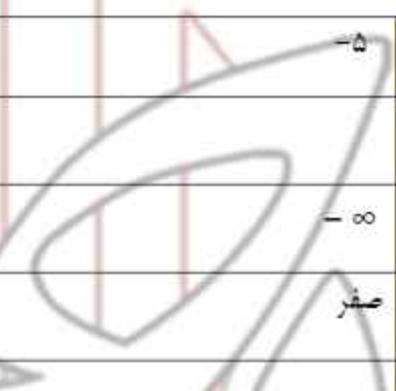
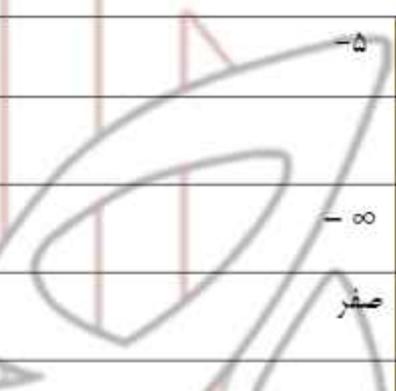
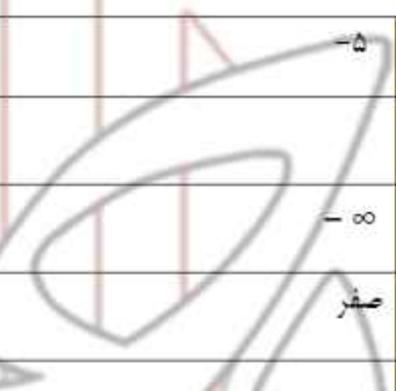
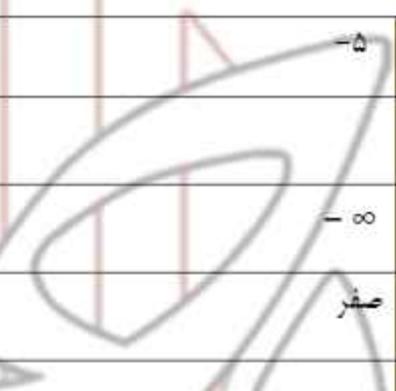
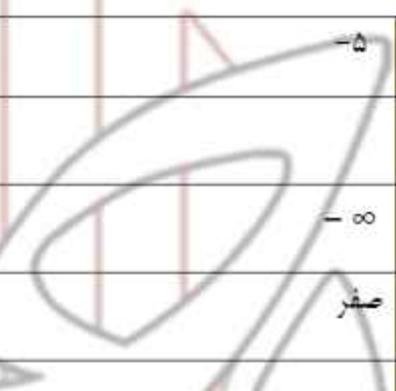
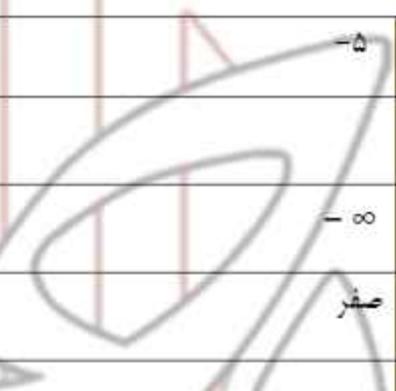
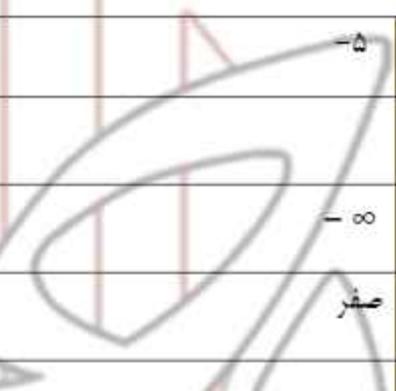
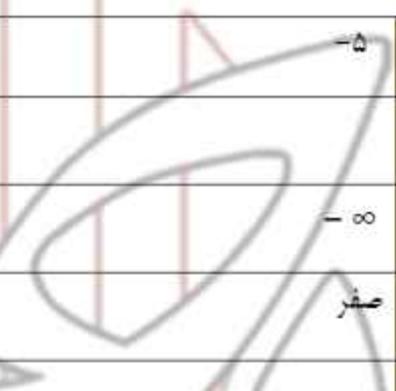
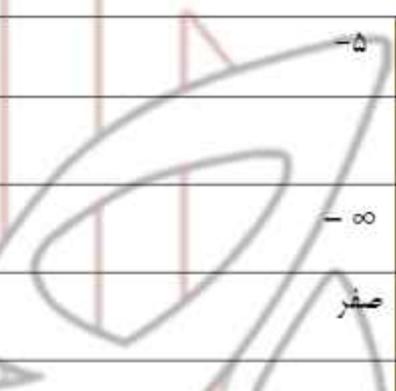
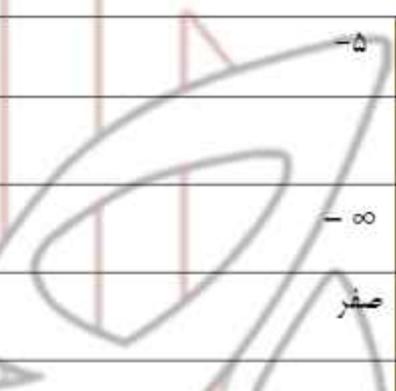
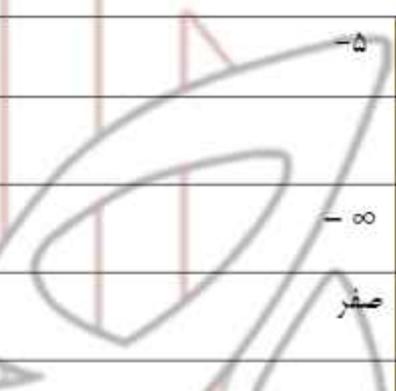
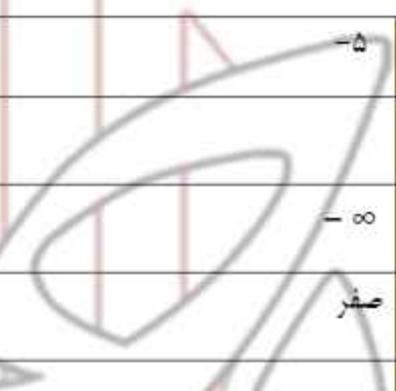
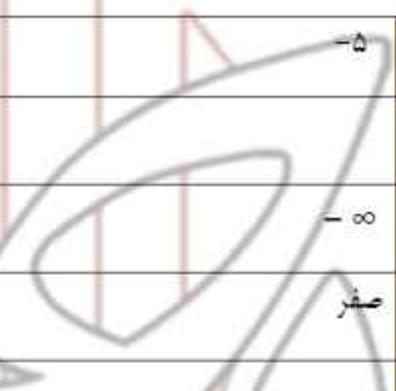
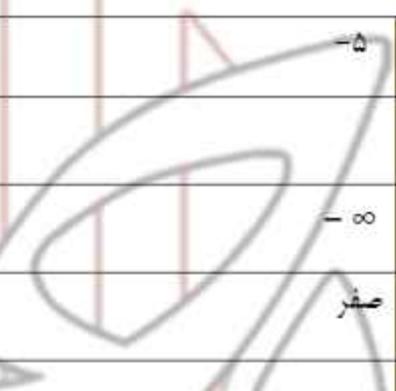
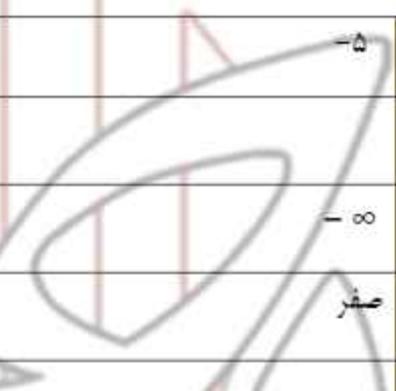
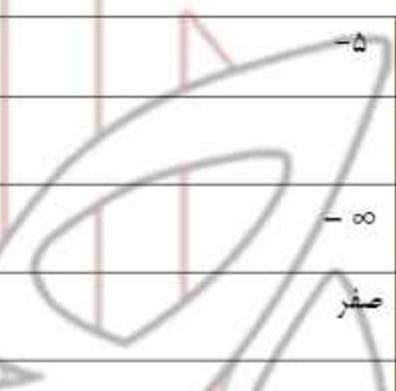
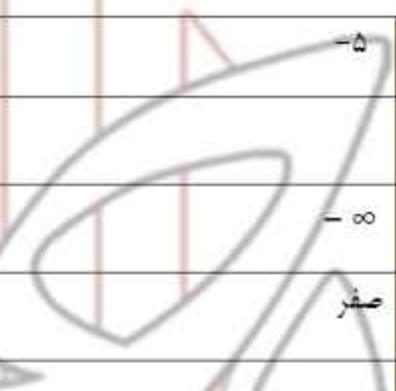
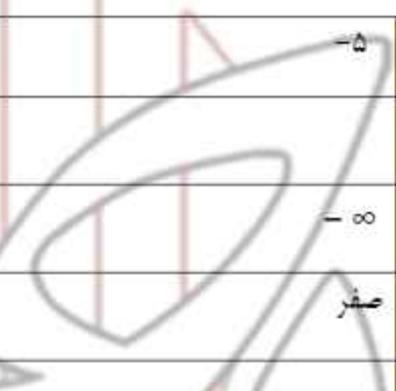
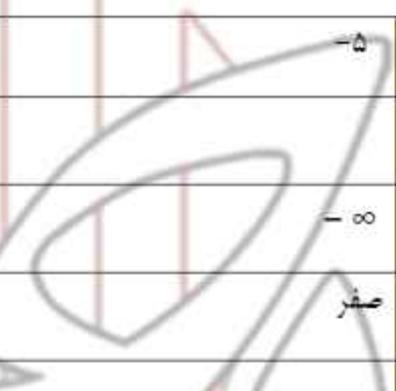
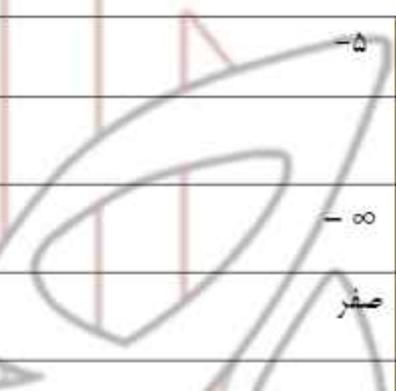
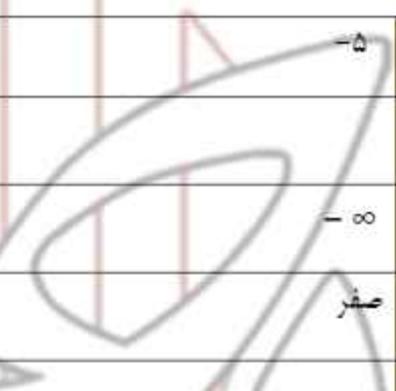
$$\lim_{x \rightarrow \gamma} \frac{\gamma x^{\gamma} - x}{\gamma x^{\gamma} - \gamma} = \lim_{x \rightarrow \gamma} \frac{x(\gamma x - 1)}{(\gamma x - 1)(\gamma x + 1)} = \lim_{x \rightarrow \gamma} \frac{x}{\gamma x + 1} = \frac{1}{\gamma + 1} = \frac{1}{\varphi}$$

حد بی نهایت

$\text{الف) } \lim_{x \rightarrow \tau^-} \frac{[x] - \tau}{x - \tau} = \lim_{x \rightarrow \tau^-} \frac{\tau - \tau}{x - \tau} = \lim_{x \rightarrow \tau^-} \frac{-1}{x - \tau} = +\infty$	۱
$\lim_{x \rightarrow \circ^-} \frac{[x]}{\sin x} = \frac{[\circ^-]}{\sin(\circ^-)} = \frac{-1}{\circ^-} = +\infty$	۲
$\lim_{x \rightarrow \circ^+} \frac{\tau x}{1 - x^\tau} = \frac{\tau(1)}{1 - (\circ^+)^{\tau}} = \frac{\tau}{1^+} = +\infty$	۳
$\lim_{x \rightarrow \circ^+} \frac{1}{1 - \cos x} = \frac{1}{1 - 1^-} = \frac{1}{1^+} = +\infty$	۴
$\lim_{x \rightarrow \tau} \frac{\tau}{ x - \tau } = \frac{\tau}{ \tau - \tau } = \frac{\tau}{1^+} = +\infty$	۵
$\lim_{x \rightarrow \tau^-} \frac{[x] - \tau}{x - \tau} = \lim_{x \rightarrow \tau^-} \frac{\tau - \tau}{x - \tau} = \lim_{x \rightarrow \tau^-} \frac{-1}{x - \tau} = \lim_{x \rightarrow \tau^-} \frac{-1}{\tau^- - \tau} = \frac{-1}{-1^-} = +\infty$	۶
$\lim_{x \rightarrow (-\tau)^-} \frac{-\tau x}{x^\tau - \tau} = \frac{-\tau(-\tau)}{(-\tau)^\tau - \tau} = \frac{-\tau(-\tau)}{\tau^+ - \tau} = \frac{+\tau}{1^+} = +\infty$	۷
$\text{الف) } \lim_{x \rightarrow -\frac{1}{\tau}} = \frac{[x]}{ \tau x + 1 } = \lim_{x \rightarrow -\frac{1}{\tau}} \frac{[-\frac{1}{\tau}]}{ \tau x + 1 } = \lim_{x \rightarrow -\frac{1}{\tau}} \frac{-1}{ \tau x + 1 } = \frac{-1}{ \tau(-\frac{1}{\tau}) + 1 }$ $= \frac{-1}{0^+} = -\infty$	۸
$\text{ج) } \lim_{x \rightarrow \Delta^-} \frac{\tau x}{x - \Delta} = \lim_{x \rightarrow \Delta^-} \frac{\tau(\Delta)}{(\Delta^-) - \Delta} = \frac{\tau \cdot}{1^-} = -\infty$	۹
$\lim_{x \rightarrow \frac{1}{\tau}} \frac{[x] - \tau}{ \tau x - 1 } = \lim_{x \rightarrow \frac{1}{\tau}} \frac{[x] - \tau}{ \tau(x - \frac{1}{\tau}) } = \lim_{x \rightarrow \frac{1}{\tau}} \frac{[x] - \tau}{2 x - \frac{1}{\tau} } = \frac{1 - \tau}{2 \cdot \frac{1}{\tau} - \frac{1}{\tau}} = \frac{-\tau}{\frac{1}{\tau}} = -\infty$	۱۰

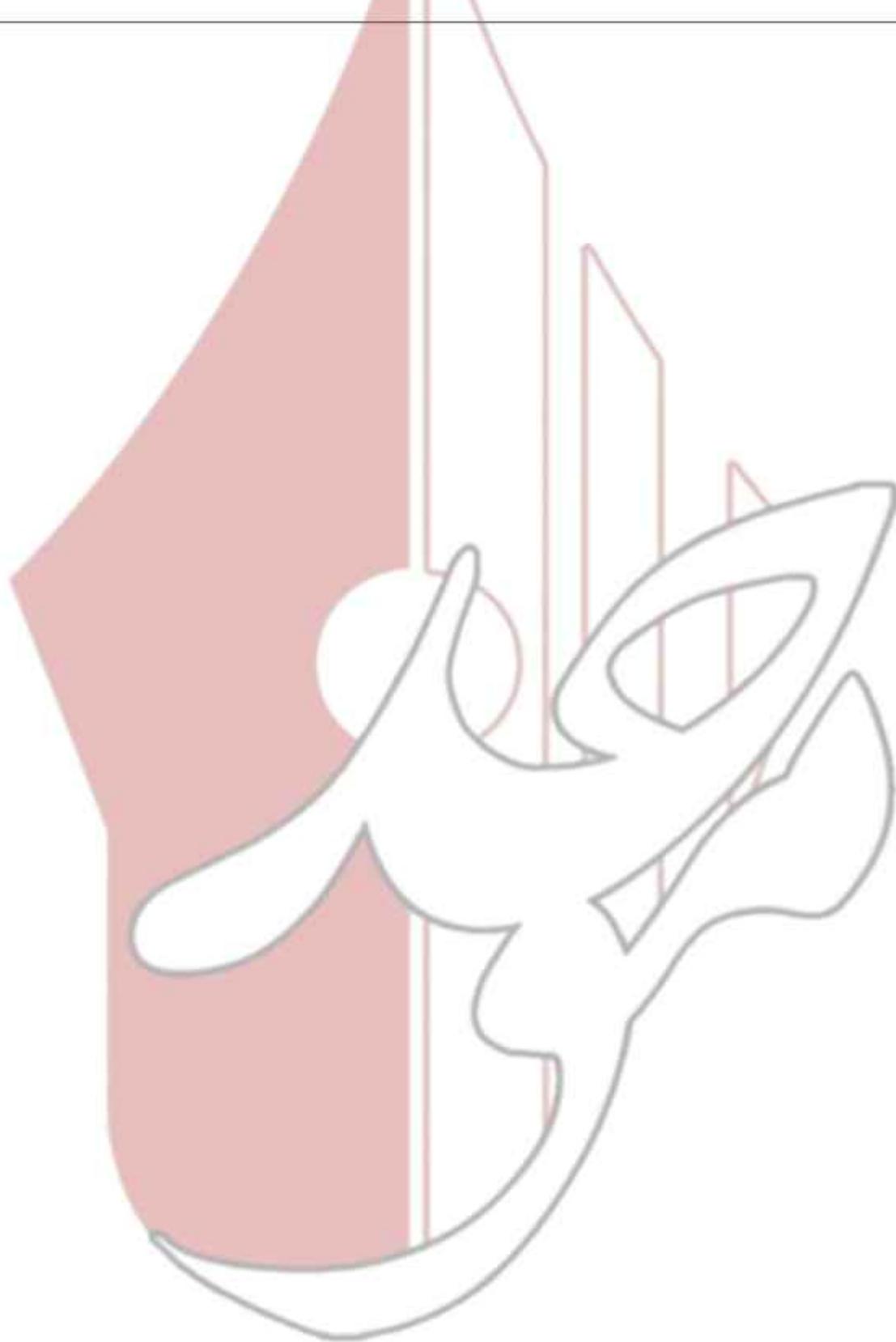
$\lim_{x \rightarrow \infty^-} \frac{[x] - 1}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow \infty^-} \frac{-1}{x - 1} = \frac{-1}{\infty^-} = +\infty$	۱۰
$\lim_{x \rightarrow (-\infty)} \frac{[x]}{ x } = \lim_{x \rightarrow (-\infty)} \frac{-1}{ x } = \frac{-1}{+\infty} = -\infty$	۱۱
$\lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{2})^+} \tan x = \lim_{x \rightarrow (\frac{\pi}{2})^+} \frac{\sin x}{\cos x} = \frac{1}{0^+} = +\infty$	۱۲
$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+1}{\sin^2 x} = \frac{0+1}{0^+} = +\infty$	۱۳

درس ۲ : حد در بی تهایت

 <p>الف) - ۲</p>	 <p>ب) + ∞</p>	 <p>- ∞</p>	 <p>صفرا</p>	 <p>۱</p>
 <p>الف) $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{2x-1} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{2x} = \frac{1}{-\infty} = .$</p>	 <p>۲</p>	 <p>۳</p>	 <p>۴</p>	 <p>۵</p>
 <p>ب) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x-1}{3x-1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x}{3x} = \frac{2}{3}$</p>	 <p>۶</p>	 <p>۷</p>	 <p>۸</p>	 <p>۶</p>
 <p>$\lim_{x \rightarrow -\infty} (a + \frac{v}{x^r}) = a + \frac{v}{(-\infty)^r} = a + \frac{v}{+\infty} = a + . = a$</p>	 <p>۷</p>	 <p>۸</p>	 <p>۹</p>	 <p>۱۰</p>
 <p>$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x^r - 1}{5x^r - 1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x^r}{5x^r} = \frac{2}{5} = \frac{1}{3}$</p>	 <p>۱۱</p>	 <p>۱۲</p>	 <p>۱۳</p>	 <p>۱۴</p>
 <p>$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{3 + \frac{1}{x^r}}{\frac{4}{x} - 5} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(3 + \frac{1}{x^r})}{(\frac{4}{x} - 5)} = \frac{3 + .}{. - 5} = -\frac{3}{5}$</p>	 <p>۱۵</p>	 <p>۱۶</p>	 <p>۱۷</p>	 <p>۱۸</p>

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-4x^7 + 5x^5}{2x^7 + 9} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-4x^7}{2x^7} = \lim_{x \rightarrow -\infty} -2x^4 = -\infty$$

۹

پاسخ سوالات موضوعی نهایی

فصل چهارم ریاضی ۳ پایه دوازدهم علوم تجربی

فصل ۴ : مشتق

درس ۱ : آشنایی با مفهوم مشتق

تعریف مشتق

$$f'(x) = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{f(x) - f(-1)}{x + 1} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{1 - 2x^2 + 1}{x + 1} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{2(1-x)(1+x)}{x+1} = 4$$

$$f'(x) = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{f(x) - f(-1)}{x + 1} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^2 - 2 + 3}{x + 1} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^2 + 1}{x + 1}$$

$$= \lim_{x \rightarrow -1} \frac{(x+1)(x^2 - x + 1)}{x + 1} = 4$$

۱

۲

تعابیر هندسی مشتق

$$f(4) = 24 \rightarrow A(4, 24)$$

$$f(4) = 24, f'(4) = m_{AB} = 1/5$$

$$d : y - 24 = \frac{1}{5}(x - 4) \rightarrow y - 24 = \frac{1}{5}x - 8 \rightarrow y = \frac{1}{5}x + 16$$

$$x = 5 \rightarrow y = \frac{1}{5}(5) + 16 = \frac{51}{5} \rightarrow B(5, \frac{51}{5})$$

$$x = 3 \rightarrow y = \frac{1}{5}(3) + 16 = \frac{51}{5} \rightarrow C(3, \frac{51}{5})$$

۱

$$f(4) = 25 \rightarrow A(4, 25)$$

$$f(4) = 25, f'(4) = m_{AB} = 1/5$$

$$d: y - 25 = \frac{1}{5}(x - 4) \rightarrow y - 25 = \frac{1}{5}x - \frac{4}{5} \rightarrow y = \frac{1}{5}x + 19$$

$$x = 5 \rightarrow y = \frac{1}{5}(5) + 19 = \frac{5}{5} + 19 \rightarrow B(5, \frac{5}{5})$$

$$x = 3 \rightarrow y = \frac{1}{5}(3) + 19 = \frac{3}{5} + 19 \rightarrow C(3, \frac{3}{5})$$

شیب	۱	.	$\frac{1}{2}$	-۲
نقطه	C	B	D	A

x	d	b	c	a
$f'(x)$.	$+1/5$	$1/2$	$-1/5$

الف) $f'(1) = \frac{2-1}{1-1} = -2$

ب) $m_B < m_C$

نادرست

$$f(2) = 2(2)^2 - 2(2) + 1 = 12 - 4 + 1 = 9$$

$$f'(x) = 6x - 2 \rightarrow m = f'(2) = 6(2) - 2 = 10$$

$$y = m(x - a) + b \rightarrow y = 10(x - 2) + 9 \rightarrow y = 10x - 11$$

$$f(x) = 2x \rightarrow A(4, 2x)$$

$$f'(x) = \frac{2}{2} \rightarrow m = \frac{2}{2}$$

شیب خط مماس

$$y = m(x - a) + b \rightarrow y = \frac{2}{2}(x - 4) + 2x \rightarrow \text{معادلهٔ خط مماس}$$

$$x = 5 \rightarrow y = \frac{2}{2}(5 - 4) + 2x = 2x/5 \Rightarrow B(5, 2x/5)$$

$$x = 3 \rightarrow y = \frac{2}{2}(3 - 4) + 2x = 2x/5 \Rightarrow C(3, 2x/5)$$

A

الف:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 2$$

$$\lim_{x \rightarrow (-\infty)^+} f(x) = -\infty$$

ب: تابع در نقاط $x = -1$ و $x = 1$ مستق پذیر نیست.

۹

	نقطه	A	D	B	E
شیب	-1	.	-1	-3	

۱۰

$$\frac{f(x) - f(3)}{x - 3} = 1/5 \rightarrow f'(x) = 1/5 \rightarrow f(3) - f(3) = 1/5 \rightarrow f(3) = 22/5$$

$$\rightarrow B(3, 22/5)$$

$$\frac{f(5) - f(4)}{5 - 4} = 1/5 \rightarrow f'(x) = 1/5 \rightarrow f(5) - f(4) = 1/5 \rightarrow f(5) = 25/5$$

$$\rightarrow C(5, 25/5)$$

۱۱

	x	a	b	c	d	
$f'(x)$	-1/5	1/5	2	.	.	

۱۲

فرمول های مشتق گیری

$$2g'(2) - f'(2) = 2(5) - 2 = 8$$

۱

<p>الف) $f'(x) = 5 \cdot \left(\frac{x}{2x-1}\right)^4 \cdot \left(\frac{2x-1-2x}{(2x-1)^2}\right)$</p> <p>ب) $g'(x) = 2x \cdot (\sqrt{x+1}) + \left(\frac{1}{2\sqrt{x+1}}\right) \cdot x^4$</p>	۲
<p>الف) $f'(x) = 5 \cdot (4x^3 - 3)(x^4 - 2x)^4$</p> <p>ب) $g'(x) = \frac{\frac{1}{2\sqrt{x}}(1-x) - (-1)\sqrt{x}}{(1-x)^3}$</p>	۳
<p>الف) $f'(x) = 5 \cdot (2x+2)(x^4 + 2x + 1)^4$</p> <p>ب) $g'(x) = \frac{(1+x-1)\sqrt{x} - \left(\frac{1}{2\sqrt{x}}\right)(5x^3 - x)}{(\sqrt{x})^5}$</p>	۴
<p>$y' = \frac{-1}{x^5} \cdot (2\sqrt{x}-1)^4 + 4\left(\frac{2}{2\sqrt{x}} - 1\right)(2\sqrt{x}-1)^3 \cdot \frac{1}{x}$</p>	۵
<p>الف) $f'(x) = 3(2x)(x^4 + 1)^3(5x - 1) + 5(x^4 + 1)^4$</p> <p>ب) $g'(x) = \frac{4(\sqrt{x}) - \left(\frac{1}{2\sqrt{x}}\right)(4x - 2)}{(\sqrt{x})^5}$</p>	۶
<p>الف) $f'(x) = 8\left(\frac{-3(x^4 + 5) - (2x)(-3x + 1)}{(x^4 + 5)^2}\right)\left(\frac{-3x + 1}{x^4 + 5}\right)^4$</p> <p>ب) $g'(x) = \left(\frac{-1}{x^5}\right)(\sqrt{3x+2}) + \left(\frac{1}{x}\right)\left(\frac{3}{2\sqrt{3x+2}}\right)$</p>	۷

الف: مشتق تابع کسری

$$f'(x) = \frac{(2x - 3)(-3x + 1) - (-3)(x^2 - 3x + 1)}{(-3x + 1)^2}$$

۸

ب : مشتق حاصل ضرب دو تابع

$$f'(x) = 2(2x)(x^2 + 1)^2 (5x - 1) + 5(x^2 + 1)^2$$

الف) $f'(x) = 8\left(\frac{-2(x^2 + 5) - 2x(-3x - 1)}{(x^2 + 5)^2}\right)\left(\frac{-3x - 1}{x^2 + 5}\right)^2$

۹

ب) $f'(x) = \frac{5}{2\sqrt{5x + 3}}$

الف) $f'(x) = \frac{2\sqrt{x} - \frac{1}{2\sqrt{x}}(3x + 1)}{(\sqrt{x})^2}$

۱۰

ب) $f'(x) = \left(-\frac{1}{x^2}\right)(x^2 + 5x)^2 + \left(\frac{1}{x}\right) \cdot 2(2x + 5)(x^2 + 5x)^2$

۱۱

الف) $f'(x) = 5\left(\frac{x^2}{3x - 1}\right)\left(\frac{2x(3x - 1) - 3x^2}{(3x - 1)^2}\right)$

۱۲

الف) $f'(x) = \frac{2\sqrt{x} - \frac{1}{2\sqrt{x}}(3x - 2)}{(\sqrt{x})^2}$

ب) $g'(x) = (2x)(2x - 5)^2 + (2)(2)(2x - 5)^2(3x^2 - 4)$

۱۳

الف) $f'(x) = 5(x^2 + 2x + 1)^4(2x + 2)$

ب) $g'(x) = \frac{(1)(\sqrt{2x + 2}) - \frac{2x}{2\sqrt{2x + 2}}}{(\sqrt{2x + 2})^2}$

الف) $f'(x) = 5(2x+2)(x^2 + 2x - 1)^4$

۱۴

ب) $g'(x) = \left(\frac{3}{2\sqrt{3x+2}}\right)(x^2 + 1) + (\sqrt{3x+2})(4x^3)$

$(3f + 2g)'(1) = 3f'(1) + 2g'(1) = 9 + 10 = 19$

۱۵

درس ۲: مشتق پذیری و پیوستگی

الف: تابع $f(x) = \begin{cases} 2x-1 & x < 0 \\ x^2-1 & x \geq 0 \end{cases}$ در نقطه $x=0$ پیوسته است ولی مشتق راست و چپ در این نقطه

برابر نمی باشند. لذا در $x=0$ تابع مشتق پذیر نیست و این نقطه، یک نقطه‌ی گوشش‌ای است.

$f(x) = \begin{cases} 2x-1 & x < 0 \\ x^2-1 & x \geq 0 \end{cases} \rightarrow f'(x) = \begin{cases} 2 & x < 0 \\ 2x & x > 0 \end{cases}$

۱

$f(x) = \begin{cases} x^2+x & x \geq 1 \\ 2x-1 & x < 1 \end{cases}$

۲

حد راست $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = (1)^2 + (1) = 2$

حد چپ $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 2(1) - 1 = 1$

و چون $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x)$ پس تابع در این نقطه پیوسته است.

مشتق راست $f'_+(x) = 2x+1 \rightarrow f'_+(1) = 2(1)+1 = 3$

مشتق چپ $f'_-(x) = 2 \rightarrow f'_-(1) = 2$

$f'_+(x) = f'_-(x)$ لذا تابع در نقطه‌ی $x=1$ مشتق پذیر است.	۳
$f'_+(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^x - 1}{x - 1} = 1$ $f'_-(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x^x - 1}{x - 1} = 1$ و چون $f'_+(x) \neq f'_-(x)$ نتیجه می‌شود که $f'(x)$ وجود ندارد.	۴
نادرست	۴
مماس قائم	۵
تابع در نقطه‌ی $x=-2$ پیوسته است. $f'_+(x) = \lim_{x \rightarrow (-2)^+} \frac{ x^x - 4 - 1}{x + 2} = \lim_{x \rightarrow (-2)^+} \frac{-(x^x - 4)}{x + 2} =$ $\lim_{x \rightarrow (-2)^+} \frac{-(x - 2)(x + 2)}{x + 2} = 4$ $f'_-(x) = \lim_{x \rightarrow (-2)^-} \frac{ x^x - 4 - 1}{x + 2} = \lim_{x \rightarrow (-2)^-} \frac{x^x - 4}{x + 2} = \lim_{x \rightarrow (-2)^-} \frac{(x - 2)(x + 2)}{x + 2} = -4$ و چون $f'_+(-2) \neq f'_-(-2)$ لذا $f'(x)$ موجود نیست.	۶
الف: درست . زیرا	۷
$f'(x) = \frac{1}{\sqrt[3]{x^x}} \rightarrow \lim_{x \rightarrow -} f'(x) = +\infty$ ب: نادرست . پیوستگی تنها شرط مشتق پذیری نیست.	۷
نشان می‌دهیم که یا مشتقات راست و چپ نایبرابرند و یا اینکه تابع نایپوسته است.	۸
$f(x) = (x)^x$ $f'_+(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^x - 1}{x - 1} = 1$ $f'_-(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x^x - 1}{x - 1} = 1$	۸

حال چون $f'_+(0) \neq f'_-(0)$ تابع در $x=0$ مشتق پذیر نیست.

حد راست $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (x^2 + 2) = 1 + 2 = 3$

حد چپ $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} (2x) = 2(1) = 2$

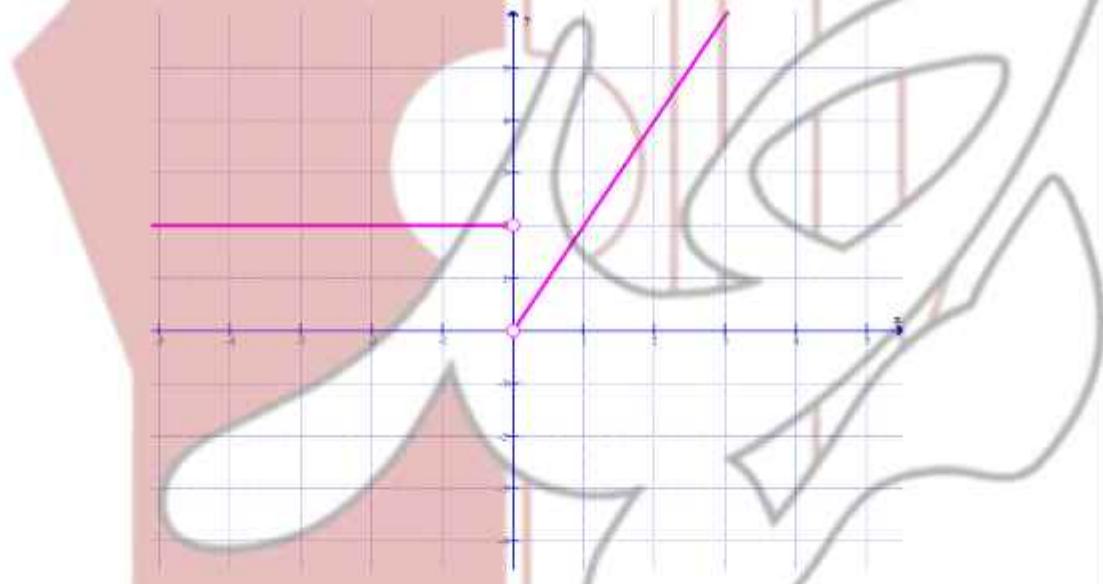
لذا تابع در $x=1$ دارای حد تیست و در نتیجه در این نقطه پیوسته نبوده و مشتق پذیر نیست.

پیوسته ۱۰

الف: تابع f در نقطه $x=0$ پیوسته نیست. بنابراین $f'(0)$ موجود نیست.

$$f'(x) = \begin{cases} 2x & x > 0 \\ 2 & x < 0 \end{cases}$$

۱۱

۱۲

$$\left. \begin{array}{l} f'_+(0) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x^2 - 0}{x - 0} = 0 \\ f'_-(0) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{-x - 0}{x - 0} = -1 \end{array} \right\} \rightarrow f'_+(0) \neq f'_-(0) \text{ موجود نیست.}$$

۱۳

$$f'_+(1) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x - 1}{x - 1} = 1$$

$$f'_-(1) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{1 - x}{x - 1} = 0$$

و چون $f'_+(1) \neq f'_-(1)$ لذا $f'(1)$ موجود نیست.

۱۴

$$f(\cdot) = \cdot$$

$$f'_+(\cdot) = \lim_{x \rightarrow \cdot^+} \frac{x - \cdot}{x - \cdot} = 1$$

$$f'_-(\cdot) = \lim_{x \rightarrow \cdot^-} \frac{x^\gamma - \cdot}{x - \cdot} = \lim_{x \rightarrow \cdot^-} x = \cdot$$

و چون $f'_+(\cdot) \neq f'_-(\cdot)$ بس $f'(\cdot)$ موجود نیست.

۱۵

$$\begin{cases} f'_+(-1) = \lim_{x \rightarrow (-1)^+} \frac{(x^\gamma + 2) - 4}{x - (-1)} = -2 \\ f'_-(-1) = \lim_{x \rightarrow (-1)^-} \frac{(2x + 6) - 4}{x - (-1)} = 2 \end{cases} \rightarrow f'_+(-1) \neq f'_-(-1)$$

لذا $f'(-1)$ موجود نیست.

۱۶

درس ۳: آهنگ تغییر

$$\frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x(4) - x(3)}{4 - 3} = 130 - (\sqrt{3} + 54) = 76 - \sqrt{3}$$

۱

$$\frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{f(4) - f(3)}{4 - 3} = \frac{28 - 9}{4} = 7$$

۲

$$f'(t) = 4t - 1$$

$$4t - 1 = 7 \rightarrow t = 2$$

$$\frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x(4) - x(3)}{4 - 3} = 130 - (\sqrt{3} + 54) = 76 - \sqrt{3}$$

۳

$$x(t) = \sqrt{t} + 2t^2 \rightarrow x'(t) = \frac{1}{2\sqrt{t}} + 2t$$

$$\rightarrow x'(3) = \frac{1}{2\sqrt{3}} + 2(3)^2 = \frac{1}{2\sqrt{3}} + 54$$

$$\frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} = \frac{f(4) - f(2)}{4 - 2} = \frac{\sqrt{4} - \sqrt{2}}{2} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{f(x_2) - f(x_1)}{x_2 - x_1} = \frac{f(25) - f(4)}{25 - 4} = \frac{5\sqrt{5} - 2\sqrt{2}}{21} = \frac{5}{21} = \frac{1}{4}$$

الف) $\frac{\Delta m}{\Delta t} = \frac{m(4) - m(1)}{4 - 1} = \frac{2\sqrt{2} - \sqrt{2}}{3} = \frac{\sqrt{2}}{3}$

ب) $m'(t) = \frac{1}{2\sqrt{t}} + 2t^2 \rightarrow m'(4) = \frac{1}{2\sqrt{4}} + 2(4)^2 = \frac{1}{4} + 32 = \frac{129}{4}$

$$f(5) = (5)^2 - (5) + 1 = 25 - 5 + 1 = 21$$

$$f(\cdot) = (\cdot)^2 - (\cdot) + 1 = \cdot$$

سرعت متوسط $\frac{\Delta y}{\Delta t} = \frac{f(5) - f(1)}{5 - 1} = \frac{21 - 1}{4} = 5$

سرعت لحظه‌ای $f'(t) = 2t - 1$

$$f'(t) = 5 \rightarrow 2t - 1 = 5 \rightarrow t = \frac{5}{2}$$

$$m'(t) = \frac{1}{2\sqrt{t}} + 2t^2$$

$$\rightarrow m'(1) = \frac{1}{2} + 2 = \frac{13}{2}$$

اهنگ رشد توده‌ی باکتری

$$d'(t) = -1 \cdot t + 2 \cdot t \rightarrow d'(2) = -1 \cdot (2) + 2 \cdot 2 = 2$$

$$\left. \begin{aligned} \frac{\Delta f}{\Delta x} &= \frac{f(5) - f(0)}{5 - 0} = 5 \\ f'(t) &= 2t - 1 \end{aligned} \right\} \rightarrow 2t - 1 = 5 \rightarrow t = \frac{5}{2}$$

الف) $\frac{\Delta h}{\Delta t} = \frac{h(\Delta) - h(0)}{\Delta - 0} = \frac{0 - 75}{\Delta - 0} = -25$

۱۱

ب) $h'(t) = -1 \cdot t + 40 \rightarrow h'(t) = -t + 40 = 35 \rightarrow t = 5$

آنچه متوسط تغیر $\frac{\Delta f}{\Delta x} = \frac{f(25) - f(0)}{25 - 0} = \frac{85 - 50}{25} = \frac{15}{5}$

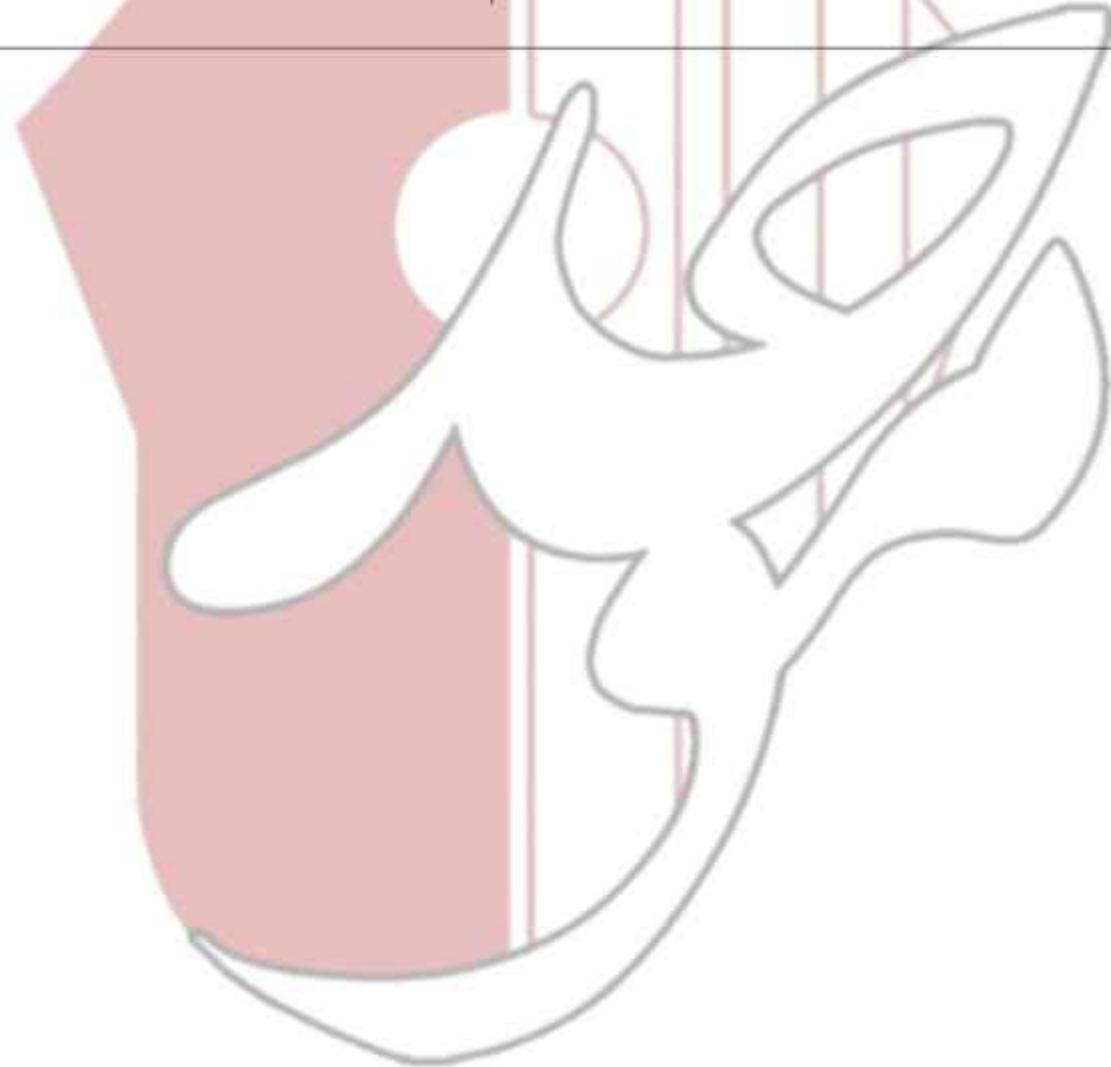
۱۲

$f'(x) = \sqrt{x} \rightarrow f'(49) = \sqrt{49} = \frac{1}{2}$

سرعت متوسط $\frac{f(5) - f(0)}{5 - 0} = 4$

۱۳

$f'(t) = 2t - 1 = 4 \rightarrow t = \frac{5}{2}$

پاسخ سوالات موضوعی نهایی

فصل پنجم ریاضی ۳ پایه دوازدهم علوم تجربی

فصل ۵ : کاربرد مشتق

درس ۱ : اکسترمم های تابع

الف :

$$f(x) = 2x^3 + 3x^2 - 12x \rightarrow f'(x) = 6x^2 + 6x - 12 \quad \boxed{f'(x) = 0} \rightarrow 6x^2 + 6x - 12 = 0$$

$$\boxed{\Delta} \rightarrow x^2 + x - 2 = 0 \rightarrow x = 1, \quad x = -2$$

x	$-\infty$	-2	1	$+\infty$			
y'	+	○	-	○	+		
y	$-\infty$	↗	max	↘	min	↗	$+\infty$

: ب

$$f(x) = 2x^3 + 3x^2 - 12x \rightarrow f'(x) = 6x^2 + 6x - 12 \quad \boxed{f'(x) = 0} \rightarrow 6x^2 + 6x - 12 = 0$$

$$\boxed{\Delta} \rightarrow x^2 + x - 2 = 0 \rightarrow x = 1 \in [-1, 3], \quad x = -2 \notin [-1, 3]$$

$$f(1) = 2(1)^3 + 3(1)^2 - 12(1) = 2 + 3 - 12 = -7$$

$$f(-1) = 2(-1)^3 + 3(-1)^2 - 12(-1) = -2 + 3 + 12 = 13$$

$$f(3) = 2(3)^3 + 3(3)^2 - 12(3) = 54 + 27 - 36 = 45$$

$$\rightarrow \begin{cases} \min : (1, -7) \\ \max : (3, 45) \end{cases}$$

نقطه بحرانی $(1, -7)$

$$f(x) = ax^3 + bx \quad \boxed{f'(x)} \rightarrow a+b=7$$

$$f'(x) = 3ax + b \quad \boxed{f'(x)} \rightarrow 3a+b=.$$

$$\rightarrow \begin{cases} a+b=7 \\ 3a+b= \end{cases} \rightarrow a=-1, b=10$$

$$f(x) = -x^3 + 10x^2 - 12x \rightarrow f'(x) = -3x^2 + 20x - 12 \quad \boxed{f'(x)} \rightarrow -3x^2 + 20x - 12 = 0$$

$$\rightarrow x^2 - \frac{20}{3}x + 4 = 0 \rightarrow x = 1 \in [-1, 3], \quad x = -\frac{4}{3} \notin [-1, 3]$$

$$f(1) = -1^3 + 10(1)^2 - 12(1) = -1 + 10 - 12 = -3$$

$$f(-\frac{4}{3}) = -(-\frac{4}{3})^3 + 10(-\frac{4}{3})^2 - 12(-\frac{4}{3}) = -\frac{64}{27} + \frac{160}{9} + \frac{48}{3} = \frac{45}{3}$$

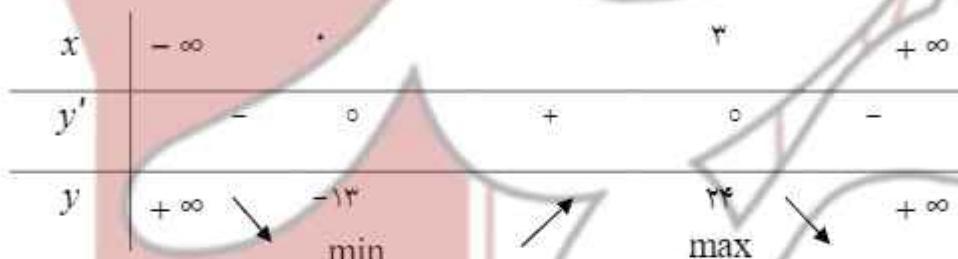
$$f(3) = -3^3 + 10(3)^2 - 12(3) = -27 + 90 - 36 = 27$$

نقطه‌ی $(1, -3)$ می‌بینم مطلق و نقطه‌ی $(-\frac{4}{3}, \frac{45}{3})$ ماکریم مطلق است.

الف :

$$f(x) = -2x^3 + 9x^2 - 13 \rightarrow f'(x) = -6x^2 + 18x \quad \boxed{f'(x)} \rightarrow -6x^2 + 18x = 0$$

$$\rightarrow -x^2 + 3x = 0 \rightarrow x = 0, \quad x = 3$$

ب :

$$f(-1) = -2(-1)^3 + 9(-1)^2 - 13 = -2$$

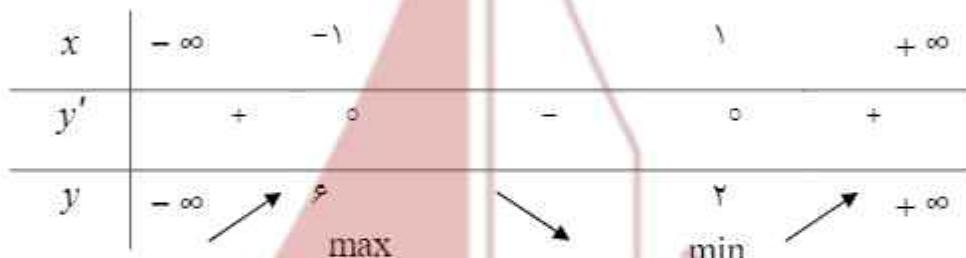
$$f(0) = -2(0)^3 + 9(0)^2 - 13 = -13$$

$$f(3) = -2(3)^3 + 9(3)^2 - 13 = 7$$

$$\rightarrow \begin{cases} \min : (0, -13) \\ \max : (3, 7) \end{cases}$$

$$f(x) = x^3 - 3x + 4 \rightarrow f'(x) = 3x^2 - 3 \quad \boxed{f'(x) = 0} \rightarrow 3x^2 - 3 = 0$$

$$x^2 - 1 = 0 \rightarrow x^2 = 1 \rightarrow x = \pm 1$$

۵

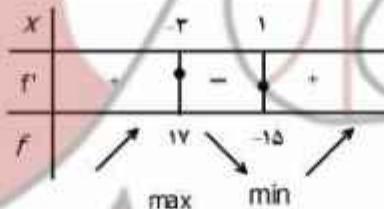
نقطه‌ی $(1, 2)$ مینیمم نسبی و نقطه‌ی $(-1, 6)$ ماکزیمم نسبی است.

$$g(x) = x^3 + 2x - 5 \rightarrow g'(x) = 3x^2 + 2 \neq 0.$$

$$g(-2) = (-2)^3 + 2(-2) - 5 = -8 - 4 - 5 = -17 \text{ min}$$

$$g(1) = (1)^3 + 2(1) - 5 = 1 + 2 - 5 = -2 \text{ max}$$

$$f'(x) = 3x^2 + 2x - 9 \quad \boxed{f'(x) = 0} \rightarrow 3x^2 + 2x - 9 = 0 \rightarrow x = 1, \quad x = -3$$

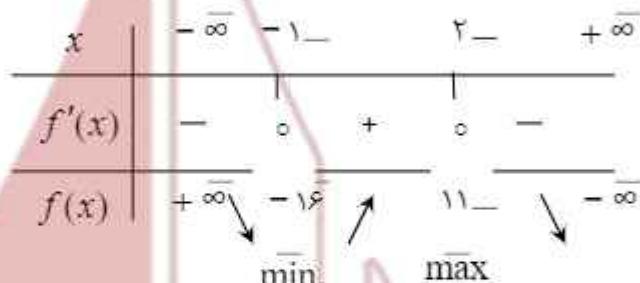

۶

۷

$$f'(x) = -6x^2 + 6x + 12 \quad \square \boxed{f'(x)} \rightarrow -6x^2 + 6x + 12 = 0$$

$$\square \boxed{-\infty} \rightarrow x^2 - x - 2 = 0 \rightarrow x = -1 \quad , \quad x = 2$$

$$f(-1) = -2(-1)^2 + 2(-1) + 12(-1) - 9 = -9$$

من نیم مطلق

$$f(2) = -2(2)^2 + 2(2) + 12(2) - 9 = 11$$

ماکزیم مطلق

$$f(3) = -2(3)^2 + 2(3) + 12(3) - 9 = 0$$

$$f(x) = x^3 + bx^2 + d \quad \square \boxed{f'(x)} \rightarrow 8 + 4b + d = 0 \rightarrow 4b + d = -8$$

$$f'(x) = 3x^2 + 2bx \quad \square \boxed{f'(x)} \rightarrow 12 + 4b = 0 \rightarrow b = -3$$

$$4b + d = -8 \quad \square \boxed{b = -3} \rightarrow -12 + d = -8 \rightarrow d = 4$$

الف : هر نقطه از دامنهٔ تابع را یک نقطهٔ بحرانی می‌نامند هرگاه در این نقطهٔ تابع مشتق پذیر نباشد و یا
اینکه مستق آن حصر باشد.

$$f(x) = x^3 + bx^2 + d$$

$$\square \boxed{f'(x)} \rightarrow f(2) = (2)^3 + b(2)^2 + d \rightarrow 8 + 4b + d = 0 \rightarrow 4b + d = -8$$

$$f'(x) = 3x^2 + 2bx$$

$$\square \boxed{f'(x)} \rightarrow f'(2) = 3(2)^2 + 2b(2) \rightarrow 12 + 4b = 0 \rightarrow 4b = -12 \rightarrow b = -3$$

$$\square \boxed{4b + d = -8} \rightarrow 4(-3) + d = -8 \rightarrow d = 4$$

پاسخ سؤالات موضوعی ریاضی ۳ فصل ۵

$f'(x) = 3x^2 + 2 \quad \square \quad f'(x) = 0 \rightarrow 3x^2 + 2 = 0 \rightarrow 3x^2 = -2$ معادله جواب ندارد.

$f(-2) = (-2)^2 + 2(-2) - 5 = -8 - 4 - 5 = -17$ مقدار می نیم مطلق

$f(1) = (1)^2 + 2(1) - 5 = 1 + 2 - 5 = -2$ مقدار ماکزیمم مطلق

درست ۱۲

$f'(x) = 3x^2 - 3 \quad \square \quad f'(x) = 0 \rightarrow 3x^2 - 3 = 0 \rightarrow 3x^2 = 3 \rightarrow x^2 = 1 \rightarrow x = \pm 1$

$x = 1 \rightarrow f(1) = (1)^2 - 3(1) + 7 = 5$

$x = -1 \rightarrow f(-1) = (-1)^2 - 3(-1) + 7 = 9$

$x = 3 \rightarrow f(3) = (3)^2 - 3(3) + 7 = 5$

$\Rightarrow \max(5, 9) \quad , \quad \min(1, 5)$

۱۳

$f(x) = ax^2 + bx \rightarrow f'(x) = 2ax + b$

$f(1) = 2 \quad \square \quad f(x) = ax^2 + bx \rightarrow f(1) = a(1)^2 + b(1) = a + b = 2$

$f'(1) = 0 \quad \square \quad f'(x) = 2ax + b \rightarrow f'(1) = 2a + b = 0$

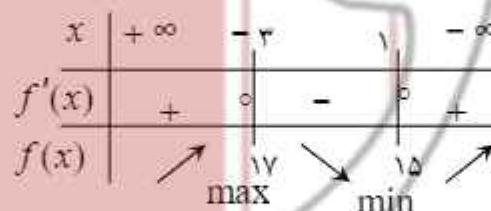
۱۴

$$\begin{cases} 2a + b = 0 \\ a + b = 2 \end{cases} \rightarrow a = -2 \quad , \quad b = 4$$

$f'(x) = 2x^2 + 2x - 4$

$\square \quad f'(x) = 0 \rightarrow 2x^2 + 2x - 4 = 0 \quad \square \quad x^2 + x - 2 = 0 \rightarrow x = 1 \quad , \quad x = -2$

۱۵

درست ۱۶

$(-1, 1) \subseteq [-1, 1]$ ۱۷

$$f(x) = x^3 + bx^2 + d \rightarrow f(2) = (2)^3 + b(2)^2 + d \quad \boxed{f'(2)=0} \rightarrow 8 + 4b + d = 1$$

$$\rightarrow 4b + d = -7$$

$$f'(x) = 3x^2 + 2bx \quad \boxed{f'(2)=0} \rightarrow f'(2) = 3(2)^2 + 2b(2) = 0$$

$$\rightarrow 12 + 4b = 0 \rightarrow b = -3$$

$$4b + d = -7 \quad \boxed{b=-3} \rightarrow -12 + d = -7 \rightarrow d = 5$$

$$f'(x) = 3x^2 - 6 \rightarrow x = \pm\sqrt{2}$$

x	- $\sqrt{2}$	$+\sqrt{2}$
$f'(x)$	+	-
$f(x)$	\nearrow	\searrow

۱۸

تابع در بازه های $(-\infty, -\sqrt{2})$ و $(\sqrt{2}, +\infty)$ اکیداً صعودی و در بازه $(-\sqrt{2}, \sqrt{2})$ اکیداً نزولی است.

$$f'(x) = 2x^3 + 6x - 12 \quad \boxed{f'(x)=0} \rightarrow 2x^3 + 6x - 12 = 0 \rightarrow x^3 + 3x - 6 = 0$$

$$\rightarrow (x+2)(x-1) = 0 \rightarrow \begin{cases} x = -2 \\ x = 1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(-2) = 13 \\ f(1) = -7 \\ f(2) = 45 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} \min = (1, -7) \\ \max = (2, 45) \end{cases}$$

۱۹

$$f'(x) = 3x^2 + 2bx \quad \boxed{f'(2)=0} \rightarrow 3(2)^2 + 2b(2) = 0 \rightarrow b = -3$$

$$f(x) = x^3 + bx^2 + d$$

$$f(2) = 1 \rightarrow 8 + 4b + d = -7 \quad \boxed{b=-3} \rightarrow d = 5$$

۲۰

درس ۲: بهینه سازی

$$2x + 2y = 24 \quad \boxed{x+y=12} \rightarrow y = 12 - x$$

x

$$S = xy \rightarrow S(x) = x(12 - x) = 12x - x^2$$

y

$$S'(x) = 12 - 2x \quad \boxed{S'(x)=0} \rightarrow 12 - 2x = 0 \rightarrow x = 6, \quad y = 6$$

۱

$$V(x) = (1 - 2x)^3 \cdot x = x - 4x^3 - 4x^5$$

$$V'(x) = 1 - 8x + 12x^2 \quad \square \quad V'(x) = 0 \rightarrow 1 - 8x + 12x^2 = 0 \rightarrow x = \frac{1}{2}, \quad x = \frac{1}{6}$$

پاسخ $x = \frac{1}{6}$ قابل قبول است.

$$P = xy \rightarrow P(x) = x(1 \cdot x - 5) = 1 \cdot x^2 - 5x$$

$$\rightarrow P'(x) = 2 \cdot x - 5 \quad \square \quad P'(x) = 0 \rightarrow 2 \cdot x - 5 = 0 \rightarrow x = \frac{5}{2}$$

$$y = 1 \cdot x - 5 \quad \square \quad y = 1 \cdot \left(\frac{5}{2}\right) - 5 = -\frac{5}{2}$$

$$2a + b = 8 \rightarrow b = 8 - 2a$$

$$p = ab = a(8 - 2a) = 8a - 2a^2$$

$$p' = 8 - 4a \quad \square \quad p' = 0 \rightarrow 8 - 4a = 0 \rightarrow a = 2$$

$$b = 8 - 2a = 8 - 2(2) = 4$$

$$P = xy \quad \square \quad P = x(x + 1) = x^2 + 1 \cdot x \rightarrow f'(x) = 2x + 1$$

$$\square \quad f'(x) = 0 \rightarrow 2x + 1 = 0 \rightarrow x = -\frac{1}{2} \quad \square \quad P = x^2 + 1 \rightarrow y = -\frac{1}{2} + 1 = \frac{1}{2}$$

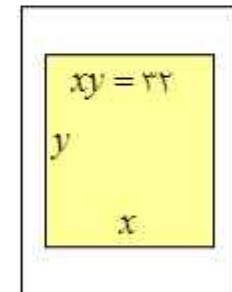
$$S = (x + 2)(y + 4)$$
 مساحت صفحه‌ی کتاب

$$\rightarrow S = xy + 4x + 2y + 8 \quad \square \quad \square \quad S = x\left(\frac{xy}{x}\right) + 4x + 2\left(\frac{xy}{x}\right) + 8 = \frac{xy}{x} + 4x + 4 \cdot$$

$$\rightarrow S' = -\frac{xy}{x^2} + 4 \quad \square \quad S' = 0 \rightarrow -\frac{xy}{x^2} = 1 \rightarrow x^2 = xy \rightarrow x = y$$

$$\rightarrow x = y, \quad y = \frac{xy}{x} = 8$$

ابعاد صفحه‌ی کتاب ۶ × ۸

$$P = \gamma x + \gamma y = 14 \rightarrow x + y = 7 \rightarrow y = 7 - x$$

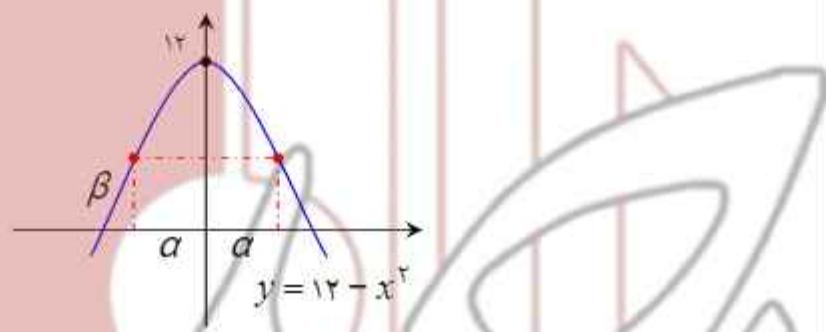
$$S = xy \rightarrow S = \gamma - x \rightarrow S = x(\gamma - x) \rightarrow S = \gamma x - x^2$$

$$f'(x) = \gamma - \gamma x \rightarrow f'(x) = 0 \rightarrow \gamma - \gamma x = 0 \rightarrow x = \frac{\gamma}{\gamma} = \frac{7}{2}$$

$$y = \gamma - x \rightarrow y = \gamma - \frac{7}{2} = \frac{7}{2}$$

$$y = 0 \rightarrow \gamma - x^2 = 0 \rightarrow x^2 = 14 \rightarrow x = \pm \sqrt{14}$$

$$S = \alpha \cdot \beta \rightarrow S = \alpha(14 - \alpha^2) = -\alpha^3 + 14\alpha, \quad \alpha \in (0, \sqrt{14})$$

$$S' = -3\alpha^2 + 28 \rightarrow -3\alpha^2 + 28 = 0 \rightarrow -3\alpha^2 = -28 \rightarrow \alpha^2 = \frac{28}{3}$$

$$\rightarrow \alpha = \pm \sqrt{\frac{28}{3}}$$

که چون $\alpha \in (0, \sqrt{14})$ ، پس تنها $\alpha = \sqrt{\frac{28}{3}}$ قابل قبول است. لذا:

$$2\alpha = \sqrt{\frac{28}{3}} \text{ طول مستطیل}$$

$$\text{عرض مستطیل } \beta = 14 - \alpha^2 = 14 - \frac{28}{3} = \frac{10}{3}$$

$$y - x = 2 \cdot \rightarrow y = x + 2 \cdot$$

$$P = xy \rightarrow P = x(x + 2 \cdot) = x^2 + 2 \cdot x$$

$$\rightarrow P' = 2x + 2 \cdot \rightarrow 2x + 2 \cdot = 0 \rightarrow x = -1 \cdot \rightarrow y = -1 \cdot + 2 \cdot = 1 \cdot$$

$$f(x) = xy \rightarrow f(x) = x(\gamma - x) = -x^2 + \gamma x \rightarrow f'(x) = -2x + \gamma$$

$$\square f'(x) = \square \rightarrow -2x + v = 0 \rightarrow x = \frac{v}{2}$$

$$y = v - x = v - \frac{v}{2} = \frac{v}{2}$$

$$x + y = v \rightarrow y = v - x$$

$$\rightarrow s = x \cdot y \rightarrow s(x) = x(v - x) = vx - x^2$$

$$s'(x) = v - 2x \square \frac{s'(x)}{\square} \rightarrow v - 2x = 0 \rightarrow x = \frac{v}{2} \square \frac{x+y=v}{\square} \rightarrow y = \frac{v}{2}$$

$$P = xy \square \frac{y=1-x}{\square} \rightarrow P = x(1+x) \rightarrow P = x + x^2$$

$$P'(x) = 1 + 2x \square \frac{P'(x)=0}{\square} \rightarrow 1 + 2x = 0 \rightarrow x = -\frac{1}{2}$$

$$y = 1 + x = 1 + (-\frac{1}{2}) = \frac{1}{2}$$

۱۱

۱۲

پاسخ سوالات موضوعی نهایی

فصل ششم ریاضی ۳ پایه دوازدهم علوم تجربی

فصل ۶: هندسه

درس ۱: تفکر تجسمی

نادرست	۱
نادرست	۲
استوانه	۳
سطح مقطع	۴
جسم حاصل نیم کره خواهد بود.	۵
دایره	۶
بیضی	۷

بیضی

$2a = 8 \rightarrow a = 4$, $2b = 6 \rightarrow b = 3$	۱
$c^2 = a^2 - b^2 \rightarrow c = \sqrt{7} \rightarrow e = \frac{c}{a} = \frac{\sqrt{7}}{4}$	۲

$$AA' = \lambda \rightarrow 2a = \lambda \rightarrow a = 4$$

$$BB' = \varepsilon \rightarrow 2b = \varepsilon \rightarrow b = 2$$

$$a^2 = b^2 + c^2 \rightarrow 16 = 4 + c^2 \rightarrow c^2 = 12 \rightarrow c = \sqrt{12}$$

$$FF' = 2c = 2\sqrt{12}$$

۳

مرکز بیضی وسط دو کانون است. پس

$$O\left(\frac{1+1}{2}, \frac{3+(-5)}{2}\right) \rightarrow O(1, -1)$$

$$FF' = \sqrt{(1-1)^2 + (3-(-5))^2} = \sqrt{0+64} = 8 \rightarrow 2c = 8 \rightarrow c = 4$$

$$a^2 = b^2 + c^2 \rightarrow 16 = 4 + 16 \rightarrow b^2 = 12 \rightarrow b = 2\sqrt{3}$$

$$BB' = 2b = 4\sqrt{3}$$

۴

$$a^2 = b^2 + c^2 \rightarrow 25 = 9 + c^2 \rightarrow c^2 = 25 - 9 \rightarrow c^2 = 16 \rightarrow c = 4$$

$$FF' = 2c = 8$$

۵

$$\begin{cases} \alpha = \frac{1+1}{2} = 1 \\ \beta = \frac{3-5}{2} = -1 \end{cases}$$

$$FF' = |3 - (-5)| = 8 \rightarrow 2c = 8 \rightarrow c = 4$$

$$a^2 = b^2 + c^2 \rightarrow 25 = 9 + 16 \rightarrow b^2 = 25 - 16 = 9 \rightarrow b = 3$$

$$BB' = 2b = 2(3) = 6$$

۶

$$e = \frac{c}{a} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3}$$

خروج از مرکز بیضی

مرکز بیضی وسط کانون ها است.

$$O \left| \begin{array}{l} \alpha = \frac{1+1}{2} = 1 \\ \beta = \frac{-5+3}{2} = -1 \end{array} \right. \rightarrow O(1, -1)$$

مختصات مرکز بیضی

$$FF' = |3 - (-5)| = 8 \rightarrow 2c = 8 \rightarrow c = 4$$

فاصلهی کانونی

$$x = 1 \quad \text{و معادلهی قطر بزرگ}$$

$$b^2 + c^2 = a^2$$

$$b^2 + c^2 = a^2 \rightarrow b^2 + 16 = 36 \rightarrow b^2 = 20 \rightarrow b = 2\sqrt{5}$$

$$BB' = 2b = 4\sqrt{5} \quad \text{طول قطر کوچک}$$

$$e = \frac{c}{a} = \frac{4}{6} \quad \text{خروج از مرکز بیضی}$$

$$AA' = 2a = 12 \rightarrow a = 6 \quad \text{طول قطر بزرگ بیضی}$$

$$FF' = |y_2 - y_1| = |-5 - 3| = 8 \rightarrow 2c = 8 \rightarrow c = 4 \quad \text{فاصلهی کانونی}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{مختصات مرکز بیضی (وسط کانون ها)} \\ \alpha = \frac{1+1}{2} = 1 \\ \beta = \frac{-5+3}{2} = -1 \end{array} \right. \rightarrow O(1, -1)$$

$$e = \frac{c}{a} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3} \quad \text{خروج از مرکز بیضی}$$

$$AA' = 2a \rightarrow 2a = 8 \rightarrow a = 4$$

$$BB' = 2b \rightarrow 2b = 6 \rightarrow b = 3$$

$$a^2 = b^2 + c^2 \rightarrow 16 = 9 + c^2 \rightarrow c = \sqrt{5}$$

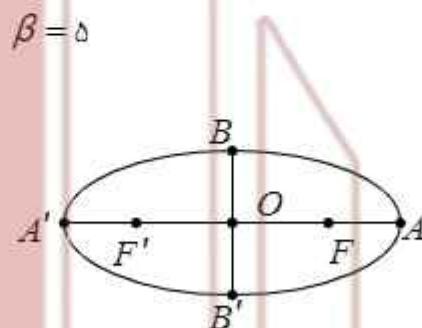
$$FF' = 2c = 2\sqrt{5} \quad \text{فاصله‌ی کانونی}$$

چون بیضی افقی است. لذا مختصات دو سطر قطر بزرگ آن به شکل زیر خواهد شد:

$$\text{مختصات مرکز بیضی } O(4, 5) \rightarrow a = 4, \beta = 5$$

$$A \left| \begin{array}{l} a+a \\ \beta \end{array} \right. \rightarrow A \left| \begin{array}{l} 4+3 \\ 5 \end{array} \right. \rightarrow A \left| \begin{array}{l} 7 \\ 5 \end{array} \right.$$

$$A' \left| \begin{array}{l} a-a \\ \beta \end{array} \right. \rightarrow A' \left| \begin{array}{l} 4-3 \\ 5 \end{array} \right. \rightarrow A' \left| \begin{array}{l} 1 \\ 5 \end{array} \right.$$

۹

دایره ۱۰

مرکز بیضی وسط کانون‌های آن است. پس:

$$O \left| \begin{array}{l} \alpha = \frac{2+2}{2} = 2 \\ \beta = \frac{-3+5}{2} = 1 \end{array} \right. \rightarrow O(2, 1)$$

$$FF' = |5 - (-3)| = 8 \quad \square \quad \square \quad \square \quad \square \rightarrow 2c = 8 \rightarrow c = 4$$

$$a^2 = b^2 + c^2 \rightarrow (5)^2 = b^2 + (4)^2 \rightarrow b^2 = 25 - 16 = 9 \rightarrow b = 3 \rightarrow BB' = 2b = 6$$

۱۱

(الف) $e = \frac{c}{a} \rightarrow \frac{c}{a} = \frac{4}{5} \rightarrow c = \frac{4}{5}a$

$2b = 6 \rightarrow b = 3$ طول قطر کوچک

$$a^2 = b^2 + c^2 \rightarrow a^2 = 9 + \frac{16}{25}a^2 \rightarrow a = 5$$

طول قطر بزرگ $= 10$

$$c = \frac{4}{5}a \rightarrow c = 4$$

فاصله‌ی کانونی $= 8$

(ب) $A(1, -1)$ و $A'(-3, -1)$

۱۲

درست

الف : O مرکز بیضی

$$\alpha = \frac{1+1}{2} = 1$$

$$\beta = \frac{3+(-5)}{2} = -1$$

$$a^2 = b^2 + c^2 \rightarrow 36 = b^2 + 16 \rightarrow b^2 = 36 - 16 = 20$$

$$\rightarrow b = 2\sqrt{5} \rightarrow BB' = 2b = 4\sqrt{5}$$

$2a = 6 \rightarrow a = 3$

$2b = 4 \rightarrow b = 2$

۱۴

ب :

$$a^2 = b^2 + c^2 \rightarrow 9 = 4 + c^2 \rightarrow c^2 = 5 \rightarrow c = \sqrt{5}$$

(الف)

۱۵

(ب)

$$\begin{cases} A(4+3, 5) \rightarrow A(7, 5) \\ A'(4-3, 5) \rightarrow A'(-1, 5) \end{cases}$$

$$e = \frac{c}{a} = \frac{4}{5} \rightarrow a = \frac{5}{4}c$$

$$BB' = \sqrt{b^2 - e^2} \rightarrow b = \sqrt{5}$$

$$a^2 = b^2 + c^2 \rightarrow \frac{25}{16}c^2 = 9 + c^2 \rightarrow c^2 = 16 \rightarrow c = 4$$

$$FF' = \sqrt{c^2 - a^2} = \sqrt{16 - 25/4} = \sqrt{16/4} = 2$$

$$a = \frac{5}{4}c \quad \square \quad \boxed{c=4} \rightarrow a = 5$$

$$A \left| \begin{array}{l} a - a = -4 - 5 = -9 \\ \beta = -1 \end{array} \right. , \quad A \left| \begin{array}{l} a + a = -4 + 5 = 1 \\ \beta = -1 \end{array} \right.$$

۱۶

درس ۲ : دایره

روش مریج کامل کردن

$$x^2 + y^2 - 2x + 2y + 6 = 0 \rightarrow x^2 - 2x + y^2 + 2y = -6$$

$$\rightarrow (x^2 - 2x + 1) + (y^2 + 2y + 1) = -6 + 1 + 1$$

$$\rightarrow (x - 1)^2 + (y + 1)^2 = 4$$

مرکز دایره $O(1, -1)$

شعاع دایره $R = \sqrt{4} = 2$

روش فرمول

$$a = -2, \quad b = 2, \quad c = 6$$

$$\text{مرکز } O\left(-\frac{a}{2}, -\frac{b}{2}\right) \rightarrow O\left(-\frac{-2}{2}, -\frac{2}{2}\right) \rightarrow O(1, -1)$$

$$\text{شعاع } R = \frac{1}{2} \sqrt{a^2 + b^2 - 4c} = \frac{1}{2} \sqrt{(-2)^2 + (2)^2 - 4(6)} = \frac{1}{2} \sqrt{4 + 4 - 24} = \frac{1}{2} \sqrt{16} = 2$$

$$(x + 1)^2 + (y - 1)^2 = 4 \rightarrow \begin{cases} O_1(-1, 1) \\ R_1 = 2 \end{cases}$$

۱

۲

$$x^2 + y^2 - 2x + 4y + 1 = 0 \rightarrow \begin{cases} O_1(-\frac{a}{2}, -\frac{b}{2}) \rightarrow O_1(1, -2) \\ R_1 = \frac{1}{2}\sqrt{a^2 + b^2 - 4c} = \frac{1}{2}\sqrt{4 + 16 - 4} = 2 \end{cases}$$

$$d = O_1O_2 = \sqrt{(-1-1)^2 + (2+2)^2} = \sqrt{20}$$

و چون $d > R_1 + R_2$ لذا دو دایره متخالج هستند.

$$x^2 + (y-5)^2 = 5 \rightarrow \begin{cases} O_2(0, 5) \\ R_2 = \sqrt{5} \end{cases}, \quad (x-2)^2 + (y+2)^2 = 4 \rightarrow \begin{cases} O_2(2, -2) \\ R_2 = \sqrt{4} \end{cases}$$

$$d = O_1O_2 = \sqrt{(1-2)^2 + (5+2)^2} = \sqrt{4 + 81} = \sqrt{85} = 2\sqrt{17}$$

$$R_1 + R_2 = \sqrt{5} + \sqrt{4}$$

و چون $d > R_1 + R_2$ لذا دو دایره متخالج هستند.

$$O(1, 1), R = 2$$

$$d = \frac{|1(1) + 1(1) - 2|}{\sqrt{(1)^2 + (1)^2}} = \frac{2}{\sqrt{2}} = \sqrt{2}$$

$$\Rightarrow d < R$$

لذا خط دایره را در دو نقطه قطع می کند.

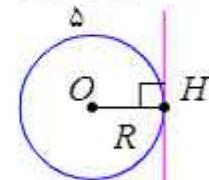
$$O(2-3), \text{ مرکز دایره}$$

$$r = 2, \text{ شعاع دایره}$$

$$d = \frac{|-3+1|}{\sqrt{0+1}} = 2, \text{ فاصلهی مرکز دایره تا خط}$$

حال چون $d = r = 2$ لذا خط بر دایره مماس است.

$$R = \frac{|a\alpha + b\beta + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}} = \frac{|2(1) + 4(2) + (-1)|}{\sqrt{(2)^2 + (4)^2}} = \frac{|2 + 8 - 1|}{\sqrt{25}} = \frac{9}{5} = 2, \text{ شعاع دایره}$$

$$(x-\alpha)^2 + (y-\beta)^2 = R^2 \rightarrow (x-1)^2 + (y-2)^2 = 4, \text{ معادلهی دایره}$$

$$x^2 + y^2 = 2 \rightarrow O(0,0), R = \sqrt{2}$$

$$y = -x - 2 \rightarrow x + y + 2 = 0$$

$$d = OH = \frac{|a\alpha + b\beta + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}} = \frac{|(-1)(0) + (-1)(0) + 2|}{\sqrt{(-1)^2 + (-1)^2}} = \frac{2}{\sqrt{2}} = \sqrt{2}$$

$$d = R = \sqrt{2} \rightarrow \text{خط بر دایره مماس است.}$$

$$3x + 4y - 1 = 0$$

$$R = \frac{|a\alpha + b\beta + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}} = \frac{|(3)(1) + (4)(2) + (-1)|}{\sqrt{(3)^2 + (4)^2}} = \frac{|3 + 8 - 1|}{\sqrt{9 + 16}} = \frac{10}{5} = 2$$

$$\text{الف) } O(-1,0), R = 2$$

$$\therefore (x+1)^2 + y^2 = 4 \quad \square \rightarrow (x+1)^2 = 4 \rightarrow \begin{cases} x+1 = 2 \\ x+1 = -2 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} x = 1 \rightarrow (1,0) \\ x = -3 \rightarrow (-3,0) \end{cases}$$

$$d = \frac{|ax + by + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}} = \frac{|3(2) - 4(-3) + 2|}{\sqrt{(3)^2 + (-4)^2}} = \frac{|6 + 12 + 2|}{\sqrt{9 + 16}} = \frac{20}{5} = 4$$

$$d^2 + 3^2 = R^2 \quad \square \rightarrow R^2 = 9 + 16 = 25 \rightarrow R = 5$$

$$(x-2)^2 + (y+3)^2 = 25 \quad \text{معادله دایره}$$

$$\text{مرکز دایره } O(1,0)$$

$$R = \sqrt{4 + 0 + 12} = \sqrt{20} \quad \text{شعاع دایره}$$

$$OH = \frac{|(1)(1) + (0)(0) - 4|}{\sqrt{(1)^2 + (0)^2}} = \sqrt{2} \quad \text{فاصله مرکز دایره تا خط داده شده}$$

و چون $OH < R$ ، خط و دایره متقاطع اند.

$$R = \frac{|a\alpha + b\beta + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}} = \frac{|(3)(0) + (-4)(3) - 3|}{\sqrt{(3)^2 + (-4)^2}} = \frac{15}{5} = 3$$

اندازه‌ی شعاع

$(x - \alpha)^2 + (y - \beta)^2 = R^2 \rightarrow (x - 0)^2 + (y - 3)^2 = 9$

۱۳

پاسخ سوالات موضوعی نهایی

فصل هفتم ریاضی ۳ پایه دوازدهم علوم تجربی

فصل ۷: احتمال

یادآوری مفاهیم

ناسازگار	۱
نادرست	۲
درست. (طبق تعریف دو پیشامد ناسازگار)	۳
درست	۴
الف: مستقل	۵

قانون احتمال کل

$P(A) = \frac{1}{2} + \left(\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \right) \cdot 3 = \frac{11}{16}$	۱
	۲
$P(A) = \left(\frac{1}{3} \cdot \frac{4}{9} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot \frac{1}{10} \right) + \left(\frac{1}{3} \cdot \frac{1}{10} \right) = \frac{57}{270}$	۳

$$P(A) = \left(\frac{7}{12} \cdot \frac{7}{15}\right) + \left(\frac{5}{12} \cdot \frac{6}{15}\right) = \frac{79}{180}$$

۴

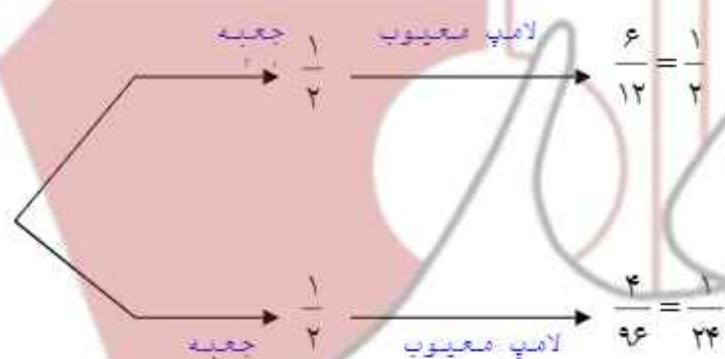
$$P(A) = \left(\frac{40}{100} \cdot \frac{3}{100}\right) + \left(\frac{60}{100} \cdot \frac{5}{100}\right) = \frac{12}{10000} + \frac{30}{10000} = \frac{42}{10000}$$

۵

۶

$$P(A) = \frac{1}{2} \cdot \frac{8}{100} + \frac{1}{2} \cdot \frac{3}{100} = \frac{11}{200}$$

۷

$$P(A) = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{24} = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{24} \right) = \frac{1}{2} \cdot \frac{13}{24} = \frac{13}{48}$$

رجوع به پاسخ ۶ ۸

$$\begin{aligned} & \text{پسر} \quad \frac{1}{2} \xrightarrow{\text{بیمار}} \frac{7}{100} \\ & \text{دختر} \quad \frac{1}{2} \xrightarrow{\text{بیمار}} \frac{4}{100} \\ \Rightarrow P(A) &= \frac{1}{2} \cdot \frac{7}{100} + \frac{1}{2} \cdot \frac{4}{100} = \frac{11}{200} \end{aligned}$$

۹

$P(A) = \frac{1}{4} \cdot \frac{3}{8} + \frac{1}{4} \cdot 1 + \frac{1}{4} \cdot 0 = \frac{11}{24}$	۱۰
$P(A) = \left(\frac{1}{2} \cdot \frac{8}{10}\right) + \left(\frac{1}{2} \cdot \frac{3}{10}\right) = \frac{8}{20} + \frac{3}{20} = \frac{11}{20}$	۱۱
$P(A) = \left(\frac{6}{10}\right)\left(\frac{6}{12}\right) + \left(\frac{4}{10}\right)\left(\frac{5}{12}\right) = \frac{56}{120} = \frac{3}{65}$	۱۲
$P(A) = \frac{1}{4} \cdot \frac{6}{14} + \frac{1}{4} \cdot 1 + \frac{1}{4} \cdot \frac{6}{8} + \frac{1}{4} \cdot 0 = \frac{57}{112}$	۱۳

